

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

ROK III 2 4. MAR 1952

Nr. 19 (54)

1952

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y

/ ważniejsze informacje /

	str.
Perspektywy sytuacji na kapitalistycznym rynku pszenicy w sezonie 1952/53	1
Produkcja hodowlana we Francji w 1951 r.	9
Wiadomości z międzynarodowego rynku skór surowych	11
Meldunki z kapitalistycznego rynku cukru	13
Meldunki z rynku węglowego	23
Produkcja grafitu w krajach kapitalistycznych	30
Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku	39
Kapitalistyczny rynek drewna w 1951 r.	41
Obniżka cen i zmniejszenie popytu na skandynawską masę papierniczą	45
Bawełna	47
Wełna	50
Len	57
Przewidywana produkcja stali w krajach Europy kapitalistycznej w 1953 r.	57
Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali	59
Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych	62
Produkcja tonaru morskiego w krajach kapitalistycznych w 1951 r.	67

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

POLSKA IZBA HANDLU ZAGRANICZNEGO, WARSZAWA, ul. HOŻA NR. 35

TEL. 8-98-90

" BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH"

P.I.H.Z.

Okres: 1.V. - 15.V. 1952

Artykuł	Znaczn. wzmocn. rynku	Wzmoc- nienie rynku	rynek nieregu- larny	bez zmian	osłab. rynku	znaczn. osłab. rynku	Uwagi
Pszenica			x				W pierwszym tygodniu maja cena pszenicy w Chicago wykazała wzrost poczem obniżyła się do $\$ 244 \frac{5}{8}$ W dn. 14.V. - $182 \frac{3}{4}$ $\$$ za buszel
Kukurydza		x					
Oukier			x				
Oleje rośl.		x					
Kawa			x				
Bawełna		x					Giełda aleksandryjska wykazywała w tym czasie tendencje nieregularne.
Wełna	x						
Juta					x		
Kauczuk						x	W dn. 13.V. notowano kauczuk RSS Nr 1 na poziomie $26 \frac{1}{4}$ czyli na poziomie czerwca 1950.
Skóry surow.			x				
Cyna				x			
Miedź				x			
Cynk					x		Obniżenie ceny w Francji i Szwajcarii
Stal belg.				x			
Węgiel europ					x		
Frachty			x				

Uwaga: opracowano na podstawie notowań światowych i branżowych informacji z prasy handlowej.

Sytuacja na rynkach w skrócie

RYNEK ZBOŹOWY: W pierwszej połowie maja zanotowano mocniejsze tendencje na rynkach amerykańskich. Cena pszenicy na giełdzie Chicago podniosła się dość silnie z 242 $\frac{3}{4}$ ¢ za buszel /29.IV/ do 247 $\frac{5}{8}$ ¢ w dniu 6.V., po czym nastąpiła obniżka do 244 $\frac{5}{8}$ ¢ w dniu 13.V. /dostawa w maju/. Pszenica nr. 1 północna Winnipeg zwyżkowała z 226 $\frac{3}{8}$ ¢ za buszel /29.IV./ do 227 $\frac{3}{8}$ ¢ w dniu 12.V. Jęczmień Winnipeg /dostawa w maju/ zwyżkował w tym samym okresie ze 116 $\frac{7}{8}$ ¢ do 118 $\frac{1}{8}$ ¢. Notowania kukurydzy w Chicago wykazywały zwyżkę 179 $\frac{1}{8}$ ¢ za buszel /29.IV./ do 182 $\frac{3}{4}$ ¢ w dniu 13.V. dostawa w maju. Rada wykonawcza Międzynarodowego Paktu Pszenicznego powzięła decyzję w sprawie obniżenia kontyngentu eksportowego pszenicy australijskiej ze zbiorów 1951/52 z ilości 2.414.019 ton na 1.959.519 ton. W Stanach Zjednoczonych ogólny zbiór pszenicy w nowym sezonie szacuje się na 33,3 mln ton wobec 26,9 mln ton w sezonie 1951/52.

RYNEK MIĘSNY: W 1951 roku Holandia eksportowała 45.555 ton mięsa wieprzowego w porównaniu z 25.001 ton w roku poprzednim, czyli o 82% więcej. Z ilości tej Wielka Brytania odebrała odpowiednio 36.816 ton i 20.440 ton. Pomimo wzrostu produkcji hodowlanej we Francji podaż mięsa była niewystarczająca w roku ubiegłym na pokrycie zapotrzebowania krajowego co spowodowało znaczny wzrost cen oraz powiększenie się importu żywca i mięsa. W 1951 roku Francja importowała 182.600 sztuk trzody chlewnej, 35.300 sztuk bydła i ponad 32.000 ton mięsa.

RYNEK CUKRU: W pierwszej połowie maja rynek cukru był bardzo nieregularny. Z jednej strony brak decyzji Kuby co do rozdysponowania pozostałości cukru w ramach wolnych kwot wywołał przejściowy spadek cen, z drugiej strony pogłoski o wstrzymaniu sprzedaży wywołały ich zwyżkę. W ostatnich dniach - jak podawał Public Ledger - rozpatrywano problem zmonopolizowania sprzedaży cukru na Kubie. Nie powzięto jednak ostatecznej decyzji. W dniu 13 maja cukier Kontrakt nr 4 notowano na giełdzie nowojorskiej po 4,32 ¢ za lb, dostawy wrześniowe po 4,33 ¢ za lb.

RYNEK WĘGLA: Według szacunków eksportowych kół amerykańskich eksport węgla amerykańskiego do Europy nie przekroczy w r.b. 16-17 mln ton. Wydobycie węgla w kapitalistycznych krajach Europy było w I kwartale br. o 4 mln ton większe niż w 1951 r. Francja zamierza skompensować spadek importu węgla amerykańskiego wzrostem zakupów węgla polskiego i tureckiego. Włochy zamierzają zwiększyć produkcję węgla na Sardynii do 2,5 mln ton rocznie z końcem 1954 r. Zgodnie z planami zwiększenia produkcji węgla w krajach OEEC, wydobycie w 1956 r. szacowana jest w tych krajach na 518,6 mln ton czyli o 13,6% więcej niż w 1951 r.

RYNEK KAUCZUKU: Ceny kauczuku naturalnego w kazywały w trzeciej dekadzie kwietnia tendencję zniżkową, która pogłębiła się jeszcze bardziej w pierwszej połowie maja br. Na rynku londyńskim cena RSS nr 1 /natychmiast/ notowana była 6.V.br. na poziomie 29 d za lb, a 13.V.br. już tylko 26 1/4 d za lb, osiągając poziom z czerwca 1950 r. W Singaporze cena RSS nr 1 /fob porty malajskie natychmiast/ obniżyła się z 112 s singapurskich za lb w dniu 21 kwietnia br. /data zniesienia kontroli konsumpcji kauczuku naturalnego w USA/ na 88 s singapurskich w dniu 13.V. br. Oczekiwany wzrost popytu ze strony amerykańskiej nie nastąpił. W dniu 5.V.br. otwarta została w Ottawie IX Konferencja International Rubber Study Group, na której producenci kauczuku naturalnego będą prawdopodobnie żądać zaprzestania subsydiowania produkcji kauczuku syntetycznego przez rząd USA, jak również utworzenia międzynarodowego kartelu kauczukowego, /uszytwnienie cen kauczuku naturalnego/. Do chwili osiągnięcia 75.000 ton zapasu minimalny poziom rocznej produkcji kauczuku syntetycznego GR-S w USA wynosić ma 600.000 ton, poczem produkcja ta będzie się mogła zmniejszać stopniowo, aż do poziomu 450.000 ton

RYNEK BAWELNY: W połowie maja zanotowano swyżkę cen bawełny prawie na wszystkich ważniejszych rynkach. W ciągu omawianego czasu bawełna amerykańska z dostawą na lipiec zwyżkowała o 47 punktów i w dniu 13 maja notowano ją po 38,35 s za lb. Ceny bawełny spot zwyżkowały tylko o 10 punktów. Na giełdzie w Aleksandrii ceny bawełny Karnak z dostawą na maj zwyżkowały w ciągu omawianego okresu o 1,85 talara, osiągając w dniu 13 maja = 114,60 talarów za kantar. Bawełna brazylijska nr 5 podniosła się o 14 cruzeiros do poziomu 285 cruzeiros za arroba.

RYNEK WEŁNY: W pierwszej dekadzie maja ceny wełny na aukcjach australijskich i nowozelandzkich nadal zwyżkowały przy silnym wzroście popytu ze strony wszystkich nabywców tak krajowych jak i zagranicznych. Zwyżka cen wynosiła od 5-20%. W związku z powyższym Komitet do spraw wełny Waszyngtońskiej Konferencji Surowcowej "zalecił" krajom członkowskim nie-dokonywania w chwili obecnej strategicznych zakupów wełny. W okresie od 13 do 23 maja na londyńskich aukcjach wełny wystawione będzie do sprzedaży 42.000 bel. Import wełny surowej do Anglii w I kwartale br. był o 18% mniejszy niż w roku ubiegłym. Sprzedaż wełny w Nowej Południowej Walii wyniosła w kwietniu rb. 36.994 bel po średniej cenie 60,45 d w porównaniu z 95.046 bel po 134,17 d za lb w kwietniu roku ubiegłego.

RYNEK ŻELAZA I STALI: nielicząc Europy i Stanów Zjednoczonych największy wzrost produkcji stali miał miejsce w roku ubiegłym w Japonii, która wyprodukowała 6,5 mln ton czyli o 34,5% więcej niż w 1950 roku. Reglamentacja rynku stali w Anglii zostanie wg. wypowiedzi rządowych utrzymana do końca roku bieżącego. Uznanie akcji prezydenta Trumana, zmierzającej do ustanowienia państwowej kontroli przemysłu stalowego w USA za nielegalną, spowodowało generalny strajk w stalowniach amerykańskich.

Spadek notowań surowki w kontynentalnych krajach Europy Zachodniej. Nieznaczna obniżka notowań stali zachodnio-niemieckiej na eksport. Pakistan otrzymać ma 100.000 ton stali z Z.S.R.R.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: Zgodnie z ostatnim raportem Waszyngtońskiej Konferencji Surowcowej z wyjątkiem cyny, ołowiu i częściowo cynku, niedobór metali nieżelaznych w krajach kapitalistycznych będzie miał nadal miejsce do końca 1952 roku. W dniu 28 kwietnia czołowi producenci antymonu w Anglii i USA obniżyli swe ceny sprzedaży tego metalu. Notowania cyny na giełdzie londyńskiej nie wykazywały w pierwszym tygodniu maja większych zmian kształtując się w granicach od £ 964 do £ 965 za tonę spot. We Francji obniżono krajową cenę cynku o 6 fr. na kg do poziomu 175 fr. za kg. W końcu kwietnia obniżona została oficjalna cena ołowiu w Anglii o £ 8 na tonie, a w USA 1 ¢ na lb.

Zbiosa i okopowe

Perspektywy sytuacji na kapitalistycznym rynku pszenicy w sezonie 1952/53

Międzynarodowy sezon dla pszenicy kończy się dopiero 31 lipca, jednakowoż termin ten nie jest wrzeczywistości tak ściśle określony, gdyż w różnych częściach półkuli północnej żniwa rozpoczynają się w maju a nawet w kwietniu. W Stanach Zjednoczonych, przy normalnej pogodzie, czerwiec jest głównym okresem zbiorów pszenicy ozimej, które odgrywają zasadniczą rolę jeśli chodzi o ogólne wyniki zbiorów pszenicy w tym kraju.

Przewidywania oficjalnych kół amerykańskich są raczej optymistyczne, tak co do zbiorów pszenicy ozimej, jak i jarej. Obecnie nie wiadomo jak wielki będzie obszar zasiewów pszenicy jarej przy końcu maja. Opierając się jednakowoż na zamierzeniach farmerów i uwzględniając wzrost obszaru zasiewów pszenicy ozimej, przewiduje się, iż łączny zbiór pszenicy w Stanach Zjednoczonych wyniesie około 33,3 mln ton wobec 26,9 mln ton w 1951 roku. Wzrost zbiorów byłby zatem znaczny, jednakowoż nie osiągnęłyby one poziomu rekordowego /w 1947/48 - 37,2 mln ton/.

Wzrost zbiorów o około 6,4 mln ton nie spowoduje znacniejszego wzrostu podaży w nowym sezonie, gdyż zapasy w kwietniu były o około 5,6 mln ton mniejsze niż w analogicznym okresie 1951 r. Ponadto należy liczyć się z możliwością pogorszenia się stanu upraw przed ukończeniem żniw. W każdym bądź razie jest rzeczą prawie pewną, że remanenty w dniu 31 lipca będą znacznie mniejsze niż przed rokiem; jeżeli eksport utrzymać się będzie nadal na obecnym poziomie, to zapasy z końcem sezonu będą o co najmniej 5 mln ton mniejsze niż w roku ubiegłym. Sytuacja w chwili rozpoczęcia nowego sezonu będzie zatem nie wiele lepsza niż na początku sezonu 1951/52, a ogólna podaż może być nawet mniejsza niż w dniu 1 sierpnia 1950 r.

W Kanadzie siewy w ogólnych okręgach uprawy pszenicy odbywają się przeważnie w maju i częściowo w czerwcu. Oczywiście obecnie obszar zasiewów nie jest jeszcze znany, ale stan wilgotności gleby uważa się za zadawalający i zapewniający dobre warunki dla kiełkowania i rozwoju przyszłych upraw. Zasiewy wiosenne mogą jednakowoż ulec pewnemu opóźnieniu o ile pozostała pod śniegiem część zeszłorocznych zbiorów nie zostanie w porę sprzątnięta.

Pomimo dużego eksportu pszenicy w bieżącym sezonie sytuacja w Kanadzie przedstawia się znacznie korzystnej niż

w sezonie 1950/51, a to w wyniku doskonałych rezultatów zeszłorocznych. Ostateczny wynik zależy od tego jaka ilość pszenicy pozostałej na pniu na okres zimowy zostanie zebrana po stopnieniu śniegów. Pomimo, że znaczna część zbiorów jest poniżej przeciętnej jakości, obroty są duże. Remanent przy końcu sezonu będzie prawdopodobnie o 2,2 - 3,3 mln ton większy niż w analogicznym okresie 1951 r. Podanie dokładniejszej cyfry jest obecnie niemożliwe, gdyż po otwarciu żeglugi na rzece Sw. Wawrzyńca może wystąpić silniejszy popyt.

W nadchodzącym sezonie należy liczyć się z trwałym zapotrzebowaniem na pszenicę amerykańską i kanadyjską, ponieważ Argentyna nie będzie mogła w żadnym wypadku dostarczyć poważniejszych ilości w 1952 r. t.zn. przed najbliższą zimą, a ponadto na rynku światowym wystąpi silny brak kukurydzy. Wątpliwym jest czy wysiłki rządu argentyńskiego, zmierzające do znacznego powiększenia powierzchni zasiewów, dadzą pożądany rezultat. W Argentynie od lutego opady były dość obfite co sprzyja orce pod nowy zasiew, którego zbiór nastąpi w grudniu/styczniu.

Australia, jak podaje "Statist", zamierza powiększyć obszar zasiewów o milion akrów, nie jest to jednak duża cyfra jeśli wziąć pod uwagę poprzedni spadek do 10.430.000 akrów. W poprzednim sezonie sytuacja została w pewnej mierze uratowana dzięki wysokiej przeciętnej wydajności z jednostki powierzchni, jednak nawet pomimo tego, ogólna podaż była o przeszło 1 mln ton mniejsza niż w sezonie 1950/51. Remanent przy końcu sezonu będzie zatem nieduży.

Brak dotychczas ostatecznych danych co do powierzchni zasiewów w poszczególnych krajach europejskich. We Francji nastąpił pewien wzrost powierzchni zasiewów. We Włoszech zasiano 4.600.000 ha i należy oczekiwać zbiorów równych zeszłorocznym. Wydaje się, iż obszar zasiewu pszenicy na kontynencie europejskim, wziętym jako całość, nie uległ większym zmianom i będzie prawdopodobnie, tak jak w ostatnich latach, mniejszy od przeciętnego poziomu w latach 1935-1939, z wyjątkiem może Niemiec zachodnich. Przy sprzyjającej nadal pogodzie produkcja pszenicy w Europie wykaże prawdopodobnie wzrost.

Oczekuje się, iż Północna Afryka dysponować będzie niewielkimi nadwyżkami pszenicy z wyjątkiem Egiptu, który prawdopodobnie pozostanie nadal importerem tego zboża. Zbiory w Indiach i Pakistanie będą przypuszczalnie nieco lepsze od zeszłorocznych. Ściśle mówiąc odnosi się to jeszcze do zbiorów w bieżącym sezonie, gdyż żniwa odbywają się w maju, ale na rynek wejdą one dopiero w przyszłym sezonie.

Charakterystycznym rysem sytuacji pozostaje jednakowoż fakt, że zapasy znajdujące się w dyspozycji czterech głównych eksporterów świata kapitalistycznego są znacznie mniejsze niż w ubiegłym roku. W początkach lutego zapasy te były o blisko 5,7 mln ton mniejsze. Poniższe zestawienie podaje szczegółowe dane dotyczące zapasów w poszczególnych krajach w początkach lutego /w tonach/:

	Kanada	Stany Zjednoczone	Australia	Argentyna
1952 r.	12.084.000 ^{x/}	11.104.000	2.449.000	109.000
1951 r.	8.796.000	16.656.000	3.386.000	2.525.000

x/ w tym szacunkowa ilość około 4.137.000 ton pozostałych na
pniu w dniu 31 grudnia.

Z powyższych danych wynika, że ogólne zapasy w dyspozycji czterech głównych eksporterów były o 18% mniejsze niż w początkach lutego 1951 r. Ponadto również rozdział i jakość zapasów wykazywały znaczne odchylenia. Powrót do normalniejszych stosunków w tej dziedzinie może nastąpić dopiero w wypadku znacznego i ogólnego wzrostu produkcji.

Ogólna sytuacja na rynku zbóż

W okresie tygodnia 28 IV - 3.V., rynki zbożowe północno-amerykańskie wykazywały większe ożywienie dzięki silnemu popytowi głównie Wielkiej Brytanii, Włoch, Niemiec zachodnich, Francji i Japonii, podczas gdy notowania miały nadal tendencję zniżkową, pod wpływem pomyślnych perspektyw zbiorów w głównych ośrodkach produkcyjnych.

W Chicago podobnie jak w Winnipeg, ceny pszenicy wykazywały w pierwszych dniach maja lekką obniżkę, która w następnym tygodniu ustąpiła ^{nieznacznie} wzrostowi cen. W Chicago notowania pszenicy dla dostaw w maju wynosiły w dniu 29.IV. 243 3/4 ¢ za buszel. Jednak w dniu 6.V. cena podniosła się do 247 2/8 ¢ za buszel. Największa z zawartych ostatnio transakcji dotyczyła zakupu przez Niemcy zachodnie 350.000 ton Manitoby Nr 3,4,5 z dostawą od maja do września. Holandia zakupiła 4.000 ton Maniby Nr 2 w ramach paktu pszenicznego, a Belgia niewielkie ilości pszenicy tego samego gatunku. Francja zakupiła trzy ładunki Manitoby Nr 5, płatne we frankach francuskich.

W Stanach Zjednoczonych transakcje eksportowe obejmowały mniejsze ilości pszenicy: Włochy zakupiły 4 ładunki Hard Winter Nr 2, dostawy w maju po cenie \$ 107,45 i \$ 108,45 za tonę c.a.f. i 4 dalsze ładunki tego samego gatunku, dostawa w czerwcu, po \$ 101,53 i \$ 102,60 za tonę.

Ceny kukurydzy w Chicago wykazywały lekki spadek i obroty były nieduże. Wielka Brytania zakupiła dwa ładunki z wysyłką w drugiej połowie czerwca a Austria jeden ładunek po \$ 74,75 za tonę f.o.b.

Na znaczne obroty jęczmieniem wpłynęło zwiększenie popytu zarówno Japonii jak i Europy. Japonia zakupiła dwa ładunki jęczmienia kanadyjskiego Nr 1 po \$ 79,10 za tonę c.a.f. do wysyłki w czerwcu, podczas gdy Wielka Brytania zaopatruje się w pierwszym rzędzie w Afryce Północnej a Dania w Kanadzie od której zakupiła 6.200 ton jęczmienia Nr 1 po \$ 65,30 za tonę f.o.b.

Niemcy zachodnie zakupiły 49.500 ton żyta amerykańskiego po \$ 87,39 i 87,60 za tonę fob, załadunek w kwietniu/maju.

Zmniejszenie pszenicznego kontyngentu Australii

W okresie dotychczasowych obrad rady wykonawczej Międzynarodowego Paktu Pszenicznego, które rozpoczęły się w dniu 17 kwietnia b.r. powzięto decyzję na wniosek Australii zmniejszenia zagwarantowanego przez IWA kontyngentu eksportowego pszenicy australijskiej ze zbiorów 1951-52 z ilości 2.414.019 ton metrycznych do 1.959.519 ton. Prezes Rady stwierdził, że Australia zwróciła się kilka tygodni temu z prośbą o częściowe zwolnienie jej z powziętych zobowiązań ze względu na to, że zmniejszone ostatnio zbiory uniemożliwiły jej zrealizowanie całkowitej wysokości kontyngentu eksportowego. Międzynarodowy Pakt Pszeniczny przewiduje, że w takich okolicznościach rada wykonawcza winna zwrócić się do innych eksporterów pszenicy należących do paktu o powiększenie swych kwot wywozowych, zapytując jednocześnie kraje importujące czy zamierzają wykorzystać swoje pełne kontyngenty.

Kraje członkowskie badają obecnie sytuację. Kanada zgodziła się już na powiększenie swego gwarantowanego kontyngentu o 150.000 ton. Według ostatnich meldunków zagadnienie cen pszenicy dostarczanej w ramach Paktu Pszenicznego nie zostało dotychczas rozwiązane. Jest to niewątpliwie centralny problem który zadecyduje o dalszych losach Międzynarodowego Paktu Pszenicznego. Jak wiadomo wniosek przedstawiony na otwarciu rozmów przez kraje eksportujące podniesienia minimalnej ceny pszenicy dostarczanej w ramach Paktu do poziomu \$ 2 za buszel wywołał prawdziwą burzę protestów ze strony krajów importujących. Duże znaczenie posiadają w chwili obecnej tak na rynku jak i przy stole konferencyjnym rady wykonawczej IWA, olbrzymie możliwości eksportowe pszenicy Związku Radzieckiego, który niedawno wywołał nie małą sensację w kołach handlowych, oferując Brazylii milion ton pszenicy w zamian za bawełnę, skóry, kauczuk i ryż.

Obszar uprawy buraka cukrowego w Europie Zachodniej

Znana firma F.O.Licht opublikowała niedawno swój pierwszy szacunek obszaru uprawy buraka cukrowego w Europie w sezonie 1952/53. Ogólny obszar uprawy buraka cukrowego w Zachodniej Europie ocenia się na 1.492.000 ha wobec 1.400.509 ha w 1951/52 r. i 1.291.294 ha w 1950/51 r.

W wielu krajach powierzchnia uprawy wykazuje nieznaczne zmiany w porównaniu z ubiegłym rokiem. Wskazywałoby to, że w krajach tych osiągnięte zostało pewne maksimum jeśli chodzi o powierzchnię uprawy jak również zdolność przetwórczą cukrowni. Wyjątek stanowią Francja, Hiszpania i Włochy.

Obszar uprawy buraka cukrowego w krajach Europy Zachodniej przedstawia się następująco /w hektarach/:

	1952/53 ^{x/} r.	1951/52 r.
Niemcy zachodnie	215.000	218.879
Austria	43.000	38.400
Francja	350.000	317.000
Belgia	65.000	58.365
Holandia	67.000	66.641
Dania	68.000	69.301
Szwecja	57.000	56.350
Włochy	220.000	201.000
Hiszpania	155.000	110.000
Szwajcaria	5.600	5.616
Wielka Brytania	162.700	164.308
Irlandia	20.700	23.000
Finlandia	11.000	10.000
Turcja	52.000	51.649

x/ dane szacunkowe

Dwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Eksport jaj z Holandii w 1951 r.

Na przestrzeni lat 1947-1951 Holandia rok rocznie zwiększała swój eksport jaj nie osiągając jednak w roku ubiegłym poziomu z 1938 r. W 1951 r. wzrost eksportu jaj z Holandii wyniósł 11% w stosunku do wywozu z roku poprzedniego. W strukturze kierunkowej eksportu jaj z Holandii nastąpiła w porównaniu z okresem przedwojennym i 1949 r. dość znaczna zmiana. O ile poprzednio głównym rynkiem zbytu jaj holenderskich była Anglia o tyle w ostatnich dwóch latach 9/10 swoich nadwyżek eksportowych jaj Holandia lokuje na rynku Niemiec zachodnich. W roku ubiegłym eksport jaj holenderskich do Anglii nie posiadał dla Holandii większego znaczenia, wynosząc jedynie 26.000 tuzinów.

/w 1000 tuzinów/	1938	1950	1951
Anglia	67.501	1.718	26
Niemcy zachodnie	43.179 ^{x/}	83.156	87.564
Belgia	637	524	552
Francja	240	1.662	5.596
Włochy	...	2.444	101
Szwajcaria	1.147	1.497	2.561
Inne kraje	1.489	732	5.472 ^{xx/}
O g ó ł e m	114.193	91.733	101.872

x/ całe Niemcy

xx/ w tym: 2.548 tys.tuzinów do USA i 1.206 tys.tuzinów do Kanady.

Import jaj i masła do Włoch w 1951 r.

Rok ubiegły przyniósł przeszło czterokrotne zwiększenie importu masła do Włoch, który wyniósł 18.650 ton w porównaniu z 4.220 ton w 1950 r. Z wyjątkiem Holandii zwiększyły się dostawy wszystkich dotychczasowych dostawców masła do Włoch, przyczem przeszło dziesięciokrotnie wzrósł import z Argentyny oraz ze Stanów Zjednoczonych.

	1950	1951
/ w tonach/		
Dania	1.420	5.245

Argentyna	742	7.680
Holandia	803	463
Węgry	452	524
Nowa Zelandia	254	660
Australia	224	422

Oprócz wyżej wymienionych źródeł dostaw Włochy zakupiły w roku ub. kilkaset ton masła na innych rynkach oraz 3.675 ton w Stanach Zjednoczonych. Zdaniem niektórych kół handlowych import masła do Włoch w roku bieżącym osiągnie poziom z roku ubiegłego wynosząc conaj wyżej 12.000 ton.

W roku ubiegłym Włochy importowały 19.397 tys. tuzinów jaj świeżych wobec 13.175 tys. tuzinów w 1950 r. i 10.056 tys. tuzinów w 1938 r. Głównymi dostawcami jaj na rynek włoski były w roku ub. następujące kraje /w 1000 tuzinów/:

	1949	1950	1951
Dania	1.688	282	1.195
Holandia	1.377	2.741	2.619
Turcja	2.244	870	5.074
Węgry	-	4.575	1.760
Bułgaria	1.688	312	x/
Jugosławia	178	761	x/
Inne kraje	1.484	3.625	8.749
R a z e m:	8.659	13.175	19,397

x/ objęte pozycją "inne kraje".

Eksport wieprzowiny z Holandii w 1951 r.

W roku ubiegłym weterynaryjnie kontrolowany ubój trzody chlewnej osiągnął w Holandii wysoki poziom 2.757,2 tys. sztuk w porównaniu z 2.365,5 tys. sztuk w roku poprzednim i 1.565 tys. sztuk w 1949 r. Wzrost zatem ogólnego uboju nierogacizny /przy nieznacznej zmianie przeciętnej wagi pojedynczej sztuki/ wyniósł w roku ub. 16,3%. W porównaniu do powyższego, znacznie silniejszy wzrost wykazał w roku ub. ubój trzody chlewnej przeznaczonej na eksport wynosząc 625 tys. sztuk wobec 455 tys. w 1950 r. czyli o 37% więcej.

Zwiększona podaż mięsa wieprzowego w kraju pozwoliła na powiększenie eksportu o 82% w stosunku do roku poprzedniego i o 61% w porównaniu z 1938 r. Wyniósł on 45.555 ton z przeznaczeniem do następujących krajów /w tonach/:

	1938	1949	1950	1951
Wielka Brytania ^{a/}	26.033	11.809	20.440	36.816
Belgia	132	163	52	217

a/ prawie wyłącznie bekon

Wenezuela	b	20	24	230
Niemcy zachodnie	1.848	17	4.319	6.111
Inne kraje	253	38	166	2.181
R a z e m:	28.266	12.047	25.001	45.555

b/ jeśli miał miejsce to jest objęty pozycją "inne kraje".

Produkcja hodowlana we Francji w 1951 roku

Rok ubiegły przyniósł dalszy wzrost pogłowia bydła we Francji. Spis pogłowia w końcu roku ub. wykazał, że liczebność bydła powiększyła się z 15,8 mln sztuk w 1950 r. na 16,16 mln sztuk w końcu roku 1951. W pierwszym rzedzie powiększyło się pogłowie krów mlecznych z 5.573 tys.sztuk na 5.797 tys.sztuk czyli o 4% oraz pogłowie cieląt i młodego bydła z 6.291 tys.sztuk na 6.475 tys.sztuk, czyli o 3%. Ogółem pogłowie bydła w końcu roku ub. było o pół mln sztuk większe niż w 1938 r.

W podobnym stopniu /ca 4%/ wzrosła również w roku ub. liczebność trzody chlewnej, osiągając w końcu października 1951 r. stan 7.102 tys.sztuk wobec 6.824 tys.o rok wcześniej i 7.127 tys.sztuk w 1938 r. Pogłowie macior wzrosło jednak nieznacznie z 854 na 868 tys.sztuk będąc mniejsze niż w 1949 roku i w 1938 r.

Znacznie słabiej w porównaniu do bydła i trzody chlewnej powiększyło się w roku ubiegłym pogłowie owiec we Francji wynosząc na koniec roku 7.562 tys.sztuk w porównaniu do 7.510 tys.sztuk i 9.870 tys.sztuk w 1938 r.

Pomimo wzrostu produkcji hodowlanej w roku ub. produkcja mięsa we Francji była nie wystarczająca aby pokryć zapotrzebowanie krajowe co spowodowało ostry wzrost cen mięsa na rynku krajowym. Wołowina /gat.I/ zdrożała w okresie od stycznia 1951 r. do stycznia 1952 r. o 22,3%, wieprzowina gat.extra o 19,3% a baranina i gat. o 25%. W celu zwiększenia podaży mięsa na rynku krajowym na drodze importu rząd francuski zawiesił cło na przywóz trzody chlewnej i mięsa wieprzowego w lutym ub.roku a na bydło i mięso wołowe w połowie lata. Było to jedną z przyczyn wzrostu importu bydła w roku ub. do liczby 35.300 sztuk wobec 2.647 sztuk w 1950 r., oraz powiększenia się importu żywca trzody chlewnej z 21.069 szt. w 1950 r. na 182.600 sztuk co jak na stosunki francuskie było cyfrą rekordową. Brak mięsa na rynku krajowym spowodował również spadek eksportu bydła i świn odpowiednio o 35% i o 86%.

Obroty mięsem we Francji w roku ubiegłym ilustruje zestawienie poniższe /w tonach/:

	Import			Eksport		
	1938	1950	1951	1938	1950	1951
wołowina i cielęcina	12.332	750	8.219	1.463	12.218	9.372

wieprzowina	629	1.216	23.997	639	19.147	7.460
wieprzowina						
puszkowana	193	39	70	...	14.211	22.884

Rozszerzanie się pryszczycy w Europie i w Ameryce Południowej

Nasilniej rozszerza się zaraza pysków i racie na terenie Wielkiej Brytanii. Pomimo silnej akcji zapobiegawczej zanotowano ostatnio nowe wypadki pryszczycy w Walii i Szkocji. W chwili obecnej cały kraj został objęty zakazami ograniczającymi transporty bydła z jednego regionu do drugiego. Podobne zakazy wprowadzone zostały w Irlandii i na wyspach kanału. W Dublinie na odbywającej się wystawie zwierząt gospodarskich /10.V.- 15.V/ irlandzkie Ministerstwo Rolnictwa zarządziło kompletne odizolowanie wystawionych zwierząt od zwiedzającej publiczności.

W Wielkiej Brytanii odwołane zostały wszystkie wystawy rolnicze i konkursy bydła, względnie imprezy te odbędą się bez udziału hodowców.

Jakkolwiek ogniska pryszczycy w Anglii zanotowano już w pierwszej połowie roku ub. zaraza rozszerzyła się w sposób groźny dopiero w listopadzie ub. roku. Ostatnio natężenie jej wzrosło. Od połowy listopada do chwili obecnej zabito w Anglii 14.690 zakażonych sztuk bydła, 8.407 sztuk owiec, 6.468 sztuk świni i 20 kóz. Około 60% bydła przeznaczonego na ubój na skutek zarażenia zostaje następnie przydzielone na konsumpcję ludności. Według zapewnienia Ministerstwa Wyżywienia, dotychczasowe rozmiary epidemii nie grożą jeszcze poważniejszym uszczupleniem podaży mięsa i mleka.

Epidemia pryszczycy panuje również we Francji, a nie-liczne wypadki notowano także w Belgii. Na 90 Departamentów we Francji w 87 stwierdzono występowanie pryszczycy. Władze francuskie zwalczają epidemię przy zastosowaniu nowo wyprodukowanej szczepionki, której produkcja jest jednak niewystarczająca i ponoć trudna.

W ostatnich miesiącach ostry wybuch pryszczycy zanotowano w Kanadzie, co spowodowało zakaz importu kanadyjskiego mięsa i żywca do Stanów Zjednoczonych. Na skutek tego zakazu w Kanadzie gromadzą się duże ilości mięsa, na które Kanada będzie szukać rynku zbytu w pierwszym rządzie w Anglii i w krajach Ameryki Środkowej.

Według wiadomości napływających z Londynu Anglia gotowa jest zakupić całą nadwyżkę eksportową kanadyjskiego bekonu i mięsa wołowego.

Akcja holendersko-duńska przeciwko ograniczeniom importowym

Anglii

Duński i holenderski mięsny przemysł konserwowy powezmą wspólną akcję wobec brytyjskich ograniczeń importowych, zgodnie

życzeniom obu rządów. Jak podaje "Neue Zürcher Zeitung" przedstawiciele mięsnego przemysłu duńskiego przybyli do Holandii w celu przedyskutowania wspólnego działania wobec ostatnich brytyjskich ograniczeń importowych.

Wiadomości z międzynarodowego rynku skór surowych

Długotrwałe osłabienie kapitalistycznego rynku skór surowych - o czym donosiły niejednokrotnie "Rynki Towarowe" nie uległo większym zmianom w ostatnim tygodniu kwietnia i w pierwszych dniach maja. Tym nie mniej zanotowano pewne ożywienie rynku w tym okresie w Ameryce Północnej. W dniu 6 maja w Chicago notowano ciężkie wołowe skóry krajowe na poziomie 12 1/2 i 12 3/4 ¢ za lb wobec 11 - 11 1/2 ¢ w dniu 29 kwietnia i 10 ¢ za lb w tygodniu poprzednim. Zwyżkowały również lekkie krowie krajowe z 14 - 14 3/4 ¢ za lb na 15 1/2 - 16 1/2 za lb.

Rynek urugwajski i argentyński nie wykazywał we wspomnianym okresie poważniejszych zmian i ceny nielicznych transakcji pozostawały na niezmienionym poziomie około 17 ¢ za lb B.A. Frigorifico Heavy Ox. Zniżkowały natomiast ceny skór wschodnio-afrykańskich - jak podaje The Leather World - o 2 ¢ na lb.

Wskaźnik cen hurtowych skór krajowych i importowanych obliczany przez brytyjską "United Tanners' Federation" obniżył się w dalszym ciągu w końcu kwietnia wykazując spadek w ciągu całego miesiąca o 19% w odniesieniu do ciężkich skór wołowych, o 14% w odniesieniu do lekkich skór wołowych i o 3% w odniesieniu do skór krowich.

Poniżej podajemy za Leather World średnie notowania miesięczne niektórych gatunków skór surowych w pierwszych czterech miesiącach b.r.

/w ¢ za lb/ Skóry ciężkie	1 9 5 2 stycz. luty marzec kwiec.			

Dry N.Nigerian 12 lbs i więcej	32 1/2	31	25	24
Manchester first clear ox	28 1/2	24 1/2	19 1/4	17 1/2
B.A.Fricorifico heavy ox	29 1/2	22	18	17
Skóry lekkie				

Dry Monbasa 8/12 lbs	33	32	27 1/2	26
Manchester first clear ox	25 3/4	23	18	15
B.A.Fricorifico extremes	32 3/4	25 1/4	19 1/2	19 1/4
<u>Wschodnio Indyjskie cielaki</u>				
<u>Barbowane /Tanned Kips/</u>				
Prime Bangalores 8/8 1/2 lb	54	52 1/2	44 1/2	36
Pure Coast /Coconadas 7/7 1/2	53	50 1/4	43 1/2	38

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

Meldunki z kapitalistycznego rynku cukru

Omawiając sytuację na światowym rynku cukru w miesiącu kwietniu bieżącego roku firma C. Czarnikow stwierdziła na wstępie, że trend cen w omawianym okresie był nieregularny a w kołach handlowych wyczuwało się brak pewności, jak będzie się kształtowała sytuacja w najbliższych miesiącach. Obawa, że Kuba może przedsięwziąć środki w celu ograniczenia eksportu cukru na rynek, światowy wywołała duże zaniepokojenie na rynku. W omawianym miesiącu wolny rynek cukru wykazywał dość znaczne ożywienie i oszacowano, że w kwietniu sprzedała Kuba ostatecznym odbiorcom 170.000 ton cukru. Sprzedaż cukru kubańskiego w ramach wolnych kwot do krajów poza USA wyniosła w bieżącym sezonie 1.432.000 ton. Pewne wzmocnienie tendencji, które cechowało rynek na początku miesiąca, kiedy to cena "spot" wzrosła do 4,45 ¢ za lb fas, nie utrzymało się i ceny stopniowo spadały aż do poziomu 4,25 ¢. Co prawda, po cenie 4,45 ¢ dokonano zaledwie jednej transakcji i to na wewnętrznym rynku. W międzyczasie dokonała jednak Kuba kilku transakcji z Kontynentem po 4,35 ¢. Casablanca poszukiwała ofert na cukier kubański po 4,29 ¢ za lb fas. Niemcy zachodnie, które poprzednio zamierzały zakupić około 40.000 ton cukru surowego wycofały się ostatecznie z rynku. Przypuszcza się, że tego-roczna konsumpcja w Niemczech zachodnich będzie na niższym poziomie niż w roku poprzednim. Jak podaje w swoim przeglądzie C. Czarnikow rząd holenderski zezwolił na import 40.000 ton cukru z N.R.D. na warunkach wymiany kompensacyjnej. Egipt pokrył swoje zapotrzebowanie na cukier kupując w ramach umowy kompensacyjnej wzamian za bawełnę 11.000 ton cukru z Formozy i 30.000 ton kryształu z N.R.D. odpowiednio po £ 50 i £ 53 za tonę cał Aleksandria. Iran kupił od Stanów Zjednoczonych 35.000 ton cukru rafinowanego po cenie 5,27 ¢ fas. Według wyżej wymienionego raportu konsumpcja cukru w Indiach w roku bieżącym kształtuje się na poziomie roku 1951, a produkcja cukru białego osiągnie najprawdopodobniej 1.300.000 ton. W związku z tym Indie ogłosiły, że mają 50.000 ton kryształu na eksport.

Cukier kontrakt nr 4 w Nowym Yorku wykazał w pierwszej dekadzie maja tendencje spadkowe, w oczekiwaniu na ostateczną decyzję Kuby co do rozdysponowania pozostałości cukru w ramach wolnych kwot. Jak podawano z Hawany, Kuba wstrzyma prawdopodobnie sprzedaż pozostałej ilości cukru ze zbioru 1952, a przeznaczone na t.zw. wolny rynek, celem wywołania wyższych cen. Jak podaje to samo źródło pomysł zmonopolizowania sprzedaży cukru na Kubie nie spotkał się z jednomyślnością w kołach handlowych. Do prezydenta Kuby należy ostateczna decyzja w powyższej

sprawie. Dostawy na lipiec kontrakt nr 4 spadły o 7 punktów osiągając w dniu 13 maja 4,31 - 4,32 zł za lb, a dostawy na wrzesień spadły z 4,36 zł do poziomu 4,29 zł i podniosły się powtórnie do 4,33 zł. Dostawy na następny rok zwyżkowały o 3 punkty. Obroty cukrem Kontrakt Nr 6 były niewielkie i pozycje lipcowe straciły 7 punktów a dalsze po 5 punktów w ciągu omawianego okresu.

Sytuacja na rynku cukru w Danii

W roku 1951 zbiór buraków cukrowych w Danii wyniósł 2.440.000 ton metr., czyli o 7% więcej niż w roku 1950. Produkcję cukru rafinowanego z tego zbioru szacowano na 330.000 ton /czyli około 360.000 ton cukru surowego/. Około 222.000 ton rafinady przeznacza się do konsumpcji krajowej, z tego 103.000 ton na zaopatrzenie ludności w ramach przydziałów kartkowych. Pozostała ilość przeznacza się dla przemysłu cukrowniczego. Eksport cukru i słodocy z Danii w ciągu 10 miesięcy 1951 wyniósł 87.860 ton metr., wobec 112.402 ton w analogicznym okresie roku poprzedniego. Na skutek dużego wywozu cukru w listopadzie i grudniu 1950 r. i odpowiednio większych możliwości w ostatnich dwóch miesiącach 1951, na podstawie danych za 10 miesięcy trudno sądzić na jakim poziomie kształtował się ostatnie eksport cukru w 1951 r. Eksport samego cukru w omawianym okresie czasu wyniósł zaledwie 55.795 ton wobec 87.135 ton rok wcześniej, a eksport słodocy, łącznie z czekoladą osiągnął w ciągu 10 miesięcy ub.roku 8.305 wobec 5.139 ton poprzednio. Jednakże na skutek znacznego wzrostu cen porównanie pod względem wartości eksportu cukru, słodocy, czekolady wykazuje wzrost w 1951 r. w stosunku do 1950 roku.

Rynek nasion oleistych i olejów

Światowa produkcja soi w 1951 roku została ostatnio oszacowana przez US Agricultural Relations na 658,9 mln buszli, czyli o tylko 7,9 mln buszli mniej niż w roku 1950, kiedy rekordowa produkcja wyniosła 666,4 mln. Przedwojenna produkcja soi wynosiła 464 mln buszli. Wśród głównych kapitalistycznych producentów soi obserwuje się spadek produkcji. W USA gdzie zbiory soi wyniosły w 1951 roku 280.512 tys. buszli, czyli że były o 18.767 tys. buszli niższe niż w roku ubiegłym. Wzrost produkcji w Japonii i Indonezji - łącznie o 4.584 tys. buszli jak również w innych krajach produkujących nie zdołał skompensować spadku produkcji w USA.

Światowa produkcja siemienia lnianego w 1951 roku /bez ZSRR/ na podstawie ostatnich szacunków Departamentu Rolnictwa US - będzie najmniejsza od roku 1946, i wyniesie przypuszczalnie 124,2 mln buszli. W roku 1950 produkcja siemienia lnianego osiągnęła 134,2 mln buszli, a przed wojną 133,5 mln buszli. Perspektywy na zwiększenie produkcji w 1952 nie są bardzo optymistyczne. Farmerzy amerykańscy zmniejszyli obszar uprawy siemienia o 4% w porównaniu z rokiem poprzednim, ale dobre warunki atmosferyczne i duża wydajność mogą wyrównać to zmniejszenie.

Zbiór siemienia lnianego w Argentynie został ostatnio oszacowany przez argentyńskie koła handlowe na maksymalnie 11,8 mln buszli, czyli że w porównaniu z pierwotnym szacunkiem jest niższy o 2 mln buszli. Na zmniejszenie szacunków wpłynęło oficjalne doniesienie, że obszar objęty uprawą wyniósł w rzeczywistości tylko 1,6 mln akrów, wobec pierwotnie szacowanych 1,85 mln. Pozostałość z poprzedniego okresu na dzień 1 stycznia b.r. wyniosła 1,97 mln buszli, w ten sposób tegoroczna podaż wyniosłaby przypuszczalnie 13.78 mln buszli. Po odjęciu ilości przeznaczonych na siew oraz straty przy czyszczeniu ziarna, dostawy do olejarni jak również na eksport wyniosłyby w roku 1952 jedynie 9,5 mln buszli, wobec 25,6 mln w roku poprzednim. Produkcja oleju lnianego szacowana jest na 72.000 sha ton wobec 154.000 sh ton w roku poprzednim. Tegoroczna nadwyżka eksportowa - licząc w to pozostałości z poprzedniego okresu - wynieść ma 100.000 ton. Eksport oleju w roku 1951 wyniósł 278.195 sh ton.

W pierwszej dekadzie maja na rynku nasion oleistych i olejów zanotowano w dalszym ciągu silną tendencję zwyżkową. W omawianym okresie - jak donosi Public Ledger - wzrósł znacznie popyt na podstawowe oleje. Głównym odbiorcą były kraje Europy zachodniej, w szczególności Niemcy zachodnie. Najbardziej aktywnym rynkiem z pośród nasion oleistych był rynek siemienia lnianego. W końcu pierwszej dekady kanadyjskie siemienie lniane notowano po \$ US 180 za tonę czyli o \$ 15 więcej niż w tygodniu poprzednim. Rynek orzecha ziemnego, podobnie jak ziarna rycynusowego wykazywał mocną tendencję, wywołaną większymi zakupami krajów Europy Zachodniej. W ciągu pierwszego tygodnia maja ceny kopry Straits zwyżkowały o £ 3 na tonie. Zwyżka cen wywołana została głównie wykonywaniem uprzednich zamówień jak również większymi zakupami ze strony krajów europejskich. Dostawy na maj-czerwiec i czerwiec-lipiec zwyżkowały do poziomu £ 63 15s. Wzrosły również ceny kopry filipińskiej, którą notowano z dostawą na maj-czerwiec po \$ 144. Szczególnie duży popyt zanotowano w odniesieniu do oleju lnianego. Duże zainteresowanie w krajach Kontynentu wywołał olej lniany indyjski, który zwyżkował o £ 4 w porównaniu z tygodniem ubiegłym, osiągając £ 135 za tonę w dostawach maj-czerwiec. Zwyżkował również znacznie olej kokosowy Straits osiągając w dostawach natychmiastowych £ 100 za tonę wobec poprzednio £ 90.

K A W A

Stany Zjednoczone, będące czołowym importerem kawy na rynku krajów kapitalistycznych, sprowadziły w roku 1951 o 10, więcej kawy w stosunku do roku poprzedniego, a o 60% więcej pod względem wartości. Import do USA w 1951 roku wyniósł 1.221.000 ton w porównaniu z 1.106.000 ton w roku poprzednim. Przed wojną Stany Zjednoczone sprowadzały przeciętnie 833.900 ton kawy. Poniższa tabela ilustruje import kawy do USA z rozbitciem na kraje pochodzenia w tonach:

	1 9 5 1	1 9 5 0
O g ó ł e m	1.221.200	1.106.300
w tym:		
Brazylia	659.400	571.300
Kolumbia	254.000	243.600
El Salvador	60.000	62.300
Meksyk	47.500	40.300
Guatemala	47.300	49.800
Nikaragua	16.300	19.300
Wenezuela	16.100	17.100
Costa Rica	13.700	12.400
Haiti	11.200	9.800
Rep. Dominika	12.900	11.000
Ekwador	9.600	9.500
Honduras	7.200	5.600
Peru	1.500	7.700

/Zródło: BIKI/

Import kawy do Holandii spadł z 370.428 worków w 1950 roku do 222.207 worków w 1951. W roku 1951 Holandia sprowadzała kawę głównie z:

Afryki	110.000 worków
Brazylii	81.000 "
Indonezji	16.000 "
Ameryki Śrođ.	16.000 "

Produkcja kawy w Indonezji wynosi obecnie zaledwie 25% stanu przedwojennego, podczas gdy na Sumatrze plantacje kawy wogóle przestały istnieć.

W pierwszej dekadzie maja rynek kawy w New Yorku wykazywał pewną stabilizację. Palarnie kawy wznowiły zakupy. Najważniejszym jednak wydarzeniem w omawianym okresie było zakupienie 40.000 worków kawy Santos z przeznaczeniem dla armii amerykańskiej po 52,95 zł za lb, z dostawą do New Yorku. Kawę Santos fours notowano po 51 1/2 zł za lb fob Santos. Kawę kolumbijską oferowano w omawianym okresie po 56 1/2 zł.

K A K A O

Pomimo pogorszenie się warunków atmosferycznych pół-oficjalne koła w Accra oszacowały tegoroczny między sezonowy zbiór kakao na 4.000 ton., wobec poprzednio 3.941 ton. Jak podaje Public Ledger na Złotym Wybrzeżu spadły ostatnio wielkie deszcze. W prowincji Ashanti ogromne opady deszczowe zniszczyły kwiaty kakaowe. Jednak zdaniem ekspertów słoneczna pogoda po okresie deszczowym może nadrobić te straty. W przeciwnieństwie do tego słabe opady deszczowe w Togoland uniemożliwiły dobre kwitnienie. Wydajność we wschodnich pro-

winojach zapowiada się pomyślnie, o ile utrzymają się normalne warunki atmosferyczne. Sezon na tym obszarze może być opóźniony i zbiór między sezonowy zbieranie się prawdopodobnie ze zbiorem głównym. Również w prowincjach zachodnich sytuacja jest zadawalająca. Ostateczne oficjalne szacunki z 18 marca br. oceniają główny zbiór kakao na 207.662 tony, czyli że są o 500 ton wyższe od poprzednich szacunków. W dalszym ciągu zaraza strąków kakaowych na Złotym Wybrzeżu i na innych głównych obszarach plantacji powoduje przymusowe wycinanie zarażonych drzewek.

Eksport kakao ze Złotego Wybrzeża w miesiącu marcu wyniósł 31.525 long ton wobec 23.410 ton w miesiącu poprzednim i 32.347 ton w marcu roku ubiegłego. Od początku sezonu t.j. od października 1951 r. do końca marca eksport kakao z tego obszaru osiągnął 127.868 ton wobec 144.678 ton w tym samym okresie 1950/51 r.

W tygodniu kończącym się 3 maja donoszono o dosyć silnym zapotrzebowaniu na kakao ze strony krajów Europy zachodniej, w szczególności zaś ze strony Niemiec zachodnich, które pertraktowały nawet o dostawę z USA. Przez znaczną część omawianego tygodnia dobrze fermentowane kakao ze Złotego Wybrzeża - dostawa maj-lipiec - notowano po 327s 6d za 50 kg cif północne porty Kontynentu. W dalszym ciągu Bahia sprzedawała kakao z nowych zbiorów do New Yorku w cenie $34 \frac{7}{8}$ - 33 $\frac{1}{2}$ za lb, z wyjątkiem na lipiec-listopad. Jednocześnie Bahia sprzedawała 8.000 worków kakao ze starych zbiorów na szybką dostawę po cenie 35 $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{2}$ za lb fob dla gatunków najwyższych a po $34 \frac{7}{8}$ dla średnich, co odpowiada maksymalnym cenom w Stanach Zjednoczonych. Donoszono również z Bahia o sprzedaży kakao do innych krajów poza USA, w tej liczbie do Europy. Omawiany tydzień na giełdzie londyńskiej był również aktywny. W dniu 28 kwietnia obroty na tym rynku wyniosły aż 1000 ton. Przez prawie cały czas ceny wahały się w granicach 330s - 326s za cwt.

Produkcja kakao w Republice Dominikańskiej

W roku 1951 Republika Dominikańska wyprodukowała 31.575 ton kakao wobec 32.667 ton w 1950 r. To niewielkie zmniejszenie spowodowały złe warunki klimatyczne w pierwszych miesiącach roku. Eksport kakao w roku ubiegłym wyniósł 22.769 wobec 25.781 o rok wcześniej. Spadek eksportu spowodowany był z jednej strony mniejszymi zbiorami, z drugiej zwiększeniem eksportu czekolady gorzkiej. Eksport czekolady wzrósł z 4.356 ton w 1950 do 5.896 ton w 1951.

H E R B A T A

Produkcja herbaty w krajach kapitalistycznych w latach 1934-1951 przedstawia się następująco /w mln lb/:

	1934-35 przecięt.	1949	1950	1951
Indie	414	586	610	622
Pakistan		46	52	53
Cejlon	229	310	316	326
Afryka Wsch.	14	29	36	38
Indonezja	165	60	78	101
Japonia	109	72	92	...
Taiwan	24	22	17	...

/Zródło: BIKI/

Jak wynika z powyższej tabeli produkcja herbaty w krajach kapitalistycznych wykazuje stały wzrost. Produkcja w Indiach, czołowego eksportera, wykazuje dość znaczny wzrost, podobnie jak w Pakistanie i na Cejlonie. W przeciwieństwie do tego wyspa Taiwan wykazuje spadek zbiorów, którego przyczyną jest w pierwszym rzędzie obecność wojsk kuomintangowskich.

Eksport herbaty w ostatnich latach według krajów przeznaczenia przedstawia się następująco /w mln lb/:

	1934-38	1949-50	1950-51
Indie	325	441	430
Anglia	283	276	278
USA	7	37	38
Irlandia	3	13	28
Kanada	14	27	21
Pakistan	-	34	12
Anglia	-	31	9
Cejlon	220	298	298
Anglia	115	121	96
USA	119	26	43
Australia	13	34	39
Egipt	3	25	23
Br.Afryka Wsch.	14	23	29
Anglia	13	12	11
Indonezja	149	47	63
Holandia	32	29	26
Anglia	32	1	6

Z liczb tych wynika, że łączny eksport herbaty z krajów produkujących wynoszący w latach 1934-38 przeciętnie 698 mln lb, osiągnął w 1950-51 roku 832 mln lb. Stosownie do porozumienia podpisanego w dniu 1.IV.1950 między Cejlonem, Indiami, Indonezją i Pakistanem brane jest pod uwagę zmniejszenie obszaru uprawy herbaty. W związku z tym tegoroczny kontyngent globalny dla czterech w/w krajów wynosi 808.000 tys.lb.

Przewidywany zbiór herbaty w Indiach w 1952 może przekro-

czyć rekordowy poziom roku ubiegłego - 616 mln lb. Dla porównania podaje się, że produkcja herbaty w 1950 roku wyniosła 600 mln lb, a w 1949 - 589 mln lb. Rząd indyjski ogłosił ostatnio kontyngent eksportowy herbaty w roku budżetowym 1952/53 w wysokości 452.720.000 lb, który będzie wyższy o 30% od przeciętnego dotychczasowego kontyngentu eksportowego Indii. Jednocześnie pakistańskie Ministerstwo Handlu ogłosiło prowizoryczny kontyngent eksportowy w wysokości 30 mln lb na okres 1 kwietnia 1952 - 31 marca 1953. Ostateczna wysokość kontyngentu uzależniona jest od wielkości zbioru herbaty w bieżącym sezonie.

Wytwory pochodzenia mineralnego

Meldunki z rynku węglowego

"Journal des Charbonnages" /organ francuskiego handlu węglem/ charakteryzuje sytuację na europejskim rynku węglowym jak następuje: "Jak zwykle w obecnej porze roku daje się zauważyć pewne zmniejszenie się spożycia, lecz tego zmniejszenia jakie daje się odczuwać obecnie na europejskim rynku, nie można tłumaczyć tylko zwykłym sezonowym spadkiem zapotrzebowania, jest ono również wynikiem spadku ilości zamówień w szeregu przemysłach. Równoległe daje się bowiem odczuwać w większości krajów europejskich kurczenie się dotychczasowego wzrostu aktywności przemysłowej, które m.in. zostało wywołane trudnościami płatniczymi, ograniczającymi między europejską wymianę towarową. Ilości węgla importowanego ze Stanów Zjednoczonych, które w I kwartale 1952 r. wynosiły prawie 10 mln. ton, wydatnie się zmniejszą w następnych miesiącach roku i zdaniem kompetentnych czynników amerykańskich nie powinny w ciągu całego roku 1952 przekroczyć 17 mln. ton". /podczas gdy przed 6 miesiącami oceniano liczbę tego importu na 30 mln. ton/.

Zdaniem dziennika ruhrskiego import węgla amerykańskiego do Europy w II półroczu 1952 r. nie osiągnie nawet 6 mln. ton, mimo że niedawno jeszcze organizacja gospodarcza krajów marszałlowskich oceniła ten import na 12 mln. ton.

Wydobycie węgla kapitalistycznych krajów europejskich w I kwartale b.r. wzrosło o około 4 mln. ton w porównaniu z wydobyciem w I kwartale 1951 r. Wydobycie Ruhry wzrosło najwięcej bo o 2 mln. ton, Wielkiej Brytanii / w pierwszych 4 miesiącach roku/ o 700 tys. ton, również wzrosło wydobycie Belgii i Francji.

Brytyjski zarząd górnictwa węglowego poraz pierwszy od kilku lat optymistycznie ocenia sytuację węglową Wielkiej Brytanii w ciągu najbliższego roku i dzięki wzrostowi zapasów o 3 mln ton, oraz dzięki zwerbowaniu od początku b.r. 9 tysięcy nowych młodych pracowników, spodziewa się uniknąć kryzysu zapotrzebowania węglowego w ciągu następnej zimy.

Niemcy zachodnie spodziewają się uzyskać pożyczkę prywatnych kapitałów amerykańskich dla modernizacji starych i budowy nowych kopaliń. Ostatnio Niemcy zachodnie w umowie handlowej z Włochami zobowiązały się dostarczyć w ciągu najbliższych 12 miesięcy 3,1 mln ton węgla.

Francja spodziewa się pokryć niedobór bilansu węglowego spowodowany raptownym obniżeniem zakupów w Stanach Zjednoczo-

nych - wzrostem importu w Wielkiej Brytanii / o 800 tys. ton, zdaniem jednego z pism/, z Polski i Turcji / z tego ostatniego kraju sprowadzając 200 tys. ton/. Ostatnio francuski rynek węglowy został zdeorganizowany raptownym zahamowaniem zakupów węgla przez krajowych odbiorców, które nastąpiło w wyniku zamieszczenia przez dzienniki paryskie informacji o zamierzonej jakoby przez rząd obniżce wewnętrznej ceny węgla.

Włochy, podobnie jak i inne kraje europejskie, intensywnie dokonywują inwestycji w swych kopalniach, chcąc zwiększyć wydobycie węgla z obecnego stanu około 1 mln. ton rocznie do skali rocznej 2 i 1/2 mln ton z końcem 1954 r.

Plany węglowe krajów "marshallowskich"

Wedle wiedeńskiego "Montan-Dienst", plany wydobycia węgla krajów europejskich należących do OEEC przedstawiają się następująco / w mln. ton/:

	Produkcja rzeczywista				Program wydobycia		Wzrost wydobycia	
	1929	1937	1950	1951	1952	1956	1951 - 1956	
							ton	%
W. Brytania	262,0	244,3	219,5	225,0	227,0	238,0	13,0	6,0
Niemcy zach.	131,2	137,6	110,8	118,9	126,0	150,0	31,1	26,2
Francja	53,8	44,3	50,8	54,5	57,2	61,6	7,0	12,8
Belgia	26,9	29,9	27,4	28,7	30,0	34,0	5,3	18,5
Holandia	11,6	14,3	12,2	12,4	12,5	13,0	0,6	4,8
Zagł. Saary	13,6	13,4	15,0	16,0	17,0	19,0	3,0	18,8
Włochy	0,2	1,0	1,0	1,1	1,5	3,0	1,9	173,0
Razem	499,3	484,8	436,7	456,7	471,2	518,5	61,9	13,6

Z oczekiwanego wzrostu około 62 mln ton w okresie od 1951 - 1956 roku koksownie i gazownie otrzymają 29 mln ton, zakłady przemysłowe 9-13 mln ton, konsumenci opału domowego 7 mln ton a resztę elektrownie.

Niezbędne ogólne inwestycje w przemysłach węglowych krajów marshallowskich ocenia się na 2.210 mln dolarów z czego 817 mln w Niemczech zachodnich nie uwzględniając budowy mieszkań dla górników.

Import węgla amerykańskiego

Wychodzący z Zagłębiu Ruhry dziennik "Handelsblatt" zamieścić tabelę wyrażającą ocenę zapotrzebowania krajów "marshallowskich" Europy na węgiel amerykański w drugim półroczu b.r. w porównaniu z oceną i efektywnym wykorzystaniem przydziału węgla importowanego z USA w drugim półroczu 1951 roku w tys. ton:

	Ocena i przydział OEEC na II półr. 1951 r.	Wykorzystanie przydziału w II półr. 1951 r.	Ocena OEEC na II półr. 1951 r.	Zmiana w stosunku do kwoty na II półr. 1951 r.
Niemcy zach.	4.350	4.430	3.500	- 20%
Francja	4.700	3.323	od 1.620 do 1.840	- 64%
W. Brytania	50	80	0	-
Włochy	3.800	2.641	1.500	- 60%
Holandia	1.225	1.279	od 1.400 do 1.600	+ 15%
Szwajcaria	720	476	400	- 44%
Dania	600	760	od 900 do 1.500	+ 50%
Norwegia	600	512	od 200 do 300	- 60%
Szwecja	600	477	235	- 60%
Belgia	830	727	500	- 40%
Inne kraje	1.376	1.629	1.356	- 20%
	18.851	16.334	11.611-12.731	

Ocena deficytu węglowego i przydział węgla amerykańskiego przez OEEC na drugie półrocze 1951 r. były wyższe od realnych potrzeb tych krajów i możliwości płatniczych, co spowodowało, że wykorzystanie przydziałów było niepełne. Jedynie niektóre kraje importowały z USA więcej węgla niż im przydzielono. "Handelsblatt", porównując przydziały OEEC i ich wykorzystanie w drugim półroczu ub. roku wyraża pogląd, że ostatnia ocena importu węgla amerykańskiego przez kraje zachodnio-europejskie w drugim półroczu br. jest również przesadzona.

Ostatnie dane OEEC wskazują - zdaniem pisma - że kraje zachodnio-europejskie starały się w 1951 roku zgromadzić możliwie największe ilości węgla kamiennego na zapas. "Handelsblatt" ocenia, że w 1951 r. importowano do Europy zachodniej około 6 mln ton węgla ponad normalne zużycie i normalne zapasy. Jeżeli tendencje kryzysowa w krajach europejskich będzie się nadal rozwijać i jeżeli olej opałowy będzie znajdował coraz szersze zastosowanie, wówczas - jak podaje "Handelsblatt" - należy się liczyć z możliwością ostrego spadku przywozu węgla z USA. "Istnieje duże prawdopodobieństwo, że kraje importujące węgiel nie sprowadzą go w drugim półroczu b.r. w ilości, równej połowie ich pierwotnych żądań".

Wielka Brytania

Przemawiając na dorocznym walnym zebraniu Brytyjskiej Federacji Eksporterów Węgla Przewodniczący sir Gordon Ferguson powiedział między innymi, że "istnieją obecnie widoki na wzrost eksportu węgla brytyjskiego w najbliższym czasie, ale że liczne i sprzeczne z sobą czynniki mogą utrudnić lub ułat-

24
wić ten wzrost. Wprowadzenie w życie planu Schumana może w zasadniczy sposób zmienić strukturę pewnych rynków zbytu; wpływ zbrojeń na deficyt surowców jeszcze nie dał się odczuć w pełni; wreszcie: rola Stanów Zjednoczonych w europejskim handlu węglem, wzrost zachodnio-niemieckiego wydobycia węgla i realistyczna polityka cen polskiego eksportera węgla należą do tych ważnych czynników, mogących wywrzeć doniosły wpływ na losy brytyjskiego eksportu węgla w bliskiej przyszłości".

" L'Usine Nouvelle " informuje, że Wielka Brytania podwoi swój eksport węgla do Francji w roku 1952 rezerwując dla Francji 40% tych dodatkowych 2 mln ton węgla, których eksport zapowiedziała w tym roku.

" The Coal Merchant and Shipper " informuje, że poraz pierwszy od wielu lat optymizm zapanował w zarządzie brytyjskiego górnictwa węglowego, które jest zdania, że nie należy się obawiać kryzysu węglowego w Wielkiej Brytanii w czasie zimy 1952/53 r., a to wskutek znacznego wzrostu stanu zapasów węgla w kraju, zahamowania odpływu górników z kopalń do innych zawodów, oraz dopływu 9.000 młodych pracowników od początku b.r.

Początek letniego sezonu urlopowego powoduje jednak, że wydobycie, zwłaszcza sobotnie, lekko się obecnie obniża. Wyżej wspomniane czasopismo zaznacza wszakże, iż potrzeby węglowe tak przedsiębiorstw jak i ludności brytyjskiej nie są w pełni zaspokajane, a forsowanie przez rząd eksportu węgla nie ułatwi sytuacji węglowej.

Wedle informacji " Journal des Charbonnages " rezultaty gospodarki finansowej brytyjskiego górnictwa węglowego będącego pod zarządem państwowym przedstawiają się następująco: w roku 1947 deficyt 23.250.000 funtów, w r.1948 zysk 1.500.000 funtów, w r.1949 zysk 9.500.000 funtów, w r.1950 zysk 8.500.000 funtów, ogółem więc za cztery lata deficyt wyniósł 3.750.000 funtów. Wobec jednak konieczności importu węgla amerykańskiego w r.1951 nie należy przypuszczać, aby rok finansowy 1951 zamknięto z zyskiem.

Przeciętna cena sprzedaży tony węgla franko wagon kopalnia wzrosła z 17 szylingów 3 pensów w r.1938 do 40 szylingów 3 pensy w r.1947 i 50 szylingów 10 pensów w r.1951. Zwyżka ceny w okresie od 1947 r. do 1951 r.wyniosła 26%, podczas gdy przeciętne ceny produktów przemysłowych wzrosły w tym okresie o 87%.

Niemcy zachodnie

Wywóz węgla i koksu z Niemiec zachodnich w marcu 1952 r. wyniósł łącznie 2.154.000 ton i w porównaniu z lutym 1952 r. wzrósł o 110.000 ton /5,4/%.

Przywóz węgla i koksu zmniejszył się z 1.431.000 ton w lutym do 1.211.000 ton w marcu. Sprowadzono przede wszystkim

29
mniej węgla kamiennego ze Stanów Zjednoczonych.

"Wiener Zeitung" informuje z Essen, że rokowania wstępne w sprawie udzielenia prywatnej amerykańskiej pożyczki zachodnio-niemieckiemu górnictwu w wysokości 2,2 miliardów marek są na ukończeniu. Z końcem kwietnia b.r. komisja, składająca się z delegatów państw Beneluxu, Francji i prywatnych banków amerykańskich miała zbadać na miejscu możliwości podniesienia niemieckiego wydobycia węgla drogą modernizacji istniejących i rozbudowy nowych kopalń.

Jak informuje "Neue Zürcher Zeitung" po pięcioletnich rokowaniach podpisano 19.4.b.r. układ handlowy między Włochami i Niemcami zachodnimi na okres od 1.4.52 do 31.3.53 r. Układ przewiduje między innymi dostawę z Niemiec zachodnich 3.1 mln ton węgla. Wynika z tego, że import węgla z Niemiec zachodnich będzie wynosił przeciętnie 775 tys. ton kwartalnie. Ogólne obroty mają wzrosnąć do 177 - 220 miliardów lirów.

Wedle doniesień agencji "Associated Press" zachodnio-niemiecki "rząd" nie wydał jeszcze ostatecznej decyzji w sprawie podwyższenia cen węgla. Projekt rozporządzenia przewidujący podwyżkę cen węgla kamiennego, koksu i brykietów z węgla brunatnego, za wyjątkiem węgla na cele domowe, o przeciętnie 10 DM na tonie, przekazano kompetentnym "ministerstwom" do ponownego opracowania.

Ze strony "rządu" oświadczone, że punkt ciężkości leży w tym, iż zachodnio-niemieckie koleje związkowe muszą przejąć na siebie, wskutek podwyżki cen węgla, bardzo ciężkie dodatkowe obciążenia.

W kołach kolejowych zapowiedziano już, iż według oceny kolei związkowych obciążenie to będzie wynosiło rocznie około 125 milionów marek. Kwota ta mogłaby być wyrównana tylko nową podwyżką taryf kolejowych.

Wspomniany projekt podwyżki cen nie dotyczy eksportu.

Francja

Jak informuje paryski "Journal des Charbonnages", wydobycie węgla w kopalniach francuskich w kwietniu b.r. utrzymywało się na stosunkowo wysokim poziomie: 196 tys. ton dziennie w porównaniu z przeciętną za kwiecień 1951 r. wynoszącą 85 tys. ton. Import dostarcza wciąż poważnych ilości, gdyż nie odczuwa się jeszcze skutków ograniczania dostaw ze Stanów Zjednoczonych. Ogólny import węgla wyniósł w marcu 1,4 mln. ton to jest tyle co w miesiącu poprzednim. Węgla amerykańskiego importowano 530 tys. ton, tyleż co w lutym. Nowe zamówienia na węgiel w Stanach Zjednoczonych dotyczą wyłącznie węgla koksującego, to też gdy zakończą się zamówienia dawniejsze, dostawy węgla amerykańskiego w maju zmniejszają się do połowy. Francja dostanie zapewne trochę więcej węgla angielskiego, oraz znacznie więcej węgla polskiego. Dostawy radzieckich antracytów

zwiększają się również. Ogółem jednak import węgla do Francji nie przekroczy w maju 1-1,1 mln ton i będzie mniejszy o 1/4 w stosunku do dostaw miesięcznych w pierwszym kwartale b.r. Rynek opału domowego jest znacznie lepiej zaopatrzony aniżeli przed rokiem, gdy zapasy węgla znajdowały się na bardzo niskim poziomie. W marcu 1951 r. import ogólny wyniósł 900 tys. ton t.j. 70% importu w marcu b.r. wydobycie wzrosło w tym okresie o 6%. "Journal des Charbonnages" ostrzega jednak przed optymizmem i pochopnym wyciąganiem wniosków z obecnej sytuacji. W kwietniu 1951 r. import był niewielki, lecz wiadano wówczas że zwiększy się szybko dzięki "pomocy" amerykańskiej. W kwietniu 1952 r., przeciwnie, import był duży lecz przewiduje się jego zmniejszenie z braku dewiz dolarowych na zakup węgla amerykańskiego.

Opał domowy korzystał ze zwiększonych dostaw w ub.miesiącach. Podczas gdy w marcu 1951 r. Francja otrzymała z zagranicy tylko 130 tys ton węgla na opał domowy, to w marcu 1952 r. przybyło 220 tys. ton,

Przewidywany wzrost importu z Wielkiej Brytanii i Polski uzasadnia nadzieje utrzymania ogólnych dostaw na cele opału domowego w wysokości 200 tys. ton miesięcznie. Można zatem spodziewać się w ciągu roku 1952/53 - 2,2 mln. ton, co stanowiłoby ubytek 400 tys. ton importowanego węgla w stosunku do roku opałowego 1951/52 r.

Wedle informacji "L'Usine Nouvelle". niezależnie od przewidywanego wzrostu importu węgla z Wielkiej Brytanii o około 800 tys. ton w r. 1952, Francja uzyskała również od Turcji w ostatnio zawartym układzie handlowym zobowiązanie dostawy 200.000 ton węgla w tymże roku. / Wedle informacji "L'Usine Nouvelle" wydobycie węgla Turcji wzrosło w ostatnim czasie z 2,5 do 6 mln. ton rocznie, dzięki czemu kraj ten rozporządza znacznie większymi jak poprzednio ilościami eksportowymi /.

Niezgodne z wypowiedziami władz, niemniej szerzone ostatnio przez prasę francuską wiadomości o zamierzonej przez rząd obniżce cen węgla spowodowało ostatnio zrozumiące perturbacje na rynku, mianowicie nagłe zahamowanie zakupów węgla przez jego spożywców. W tej sytuacji przewodniczący związku kupców węglowych oraz prezes organizacji importerów w oficjalnym piśmie zwrócili się do ministra przemysłu przedstawiając fatalne skutki niepewności odnośnie cen. Konsumenci węgla spożywają wyłącznie swe zapasy, a wskutek wstrzymania zakupów rosną hałdy węgla w kopalniach i w portach; konsumenci węgla na cele opału domowego zakupywali w ciągu wiosny i lata zazwyczaj około 60% swego rocznego spożycia; jeśli będą oni w dalszym ciągu wstrzymywać swe zakupy, to powstaną duże trudności w dostarczeniu im zaległych ilości bez uciekania się znów do masowego importu węgla amerykańskiego; szczególnie ciężkie jest położenie finansowe importerów, zmuszonych do odbioru i zapłaty ilości węgla, których nie mogą odsprzedać; jeśli ten stan rzeczy się przeciągnie to i ATIC wkrótce /państwowa centrala organizacji importu węgla/ znajdzie się w trudnej sytuacji. Zahamowanie importu węgla przez kraj typowo importerski jakim jest Francja

- znacznie pogorszyłoby jej położenie opałowe. Konieczność zwiększenia importu w drugiej połowie roku w celu nadrobienia braków w zaopatrzeniu na zimę stworzyłoby przymusową sytuację którą wykorzystaliby zagraniczni dostawcy; dalsze trwanie obecnego spadku zakupów węgla przez konsumentów spowoduje nieuniknione świętówki na kopalniach i w portach. Autorzy listu proszą w zakończeniu ministra, aby rząd położył kres niepewności na rynku wypowiadając się w sprawie utrzymania dotychczasowych względnie wprowadzenia nowych cen węgla.

" Journal des Charbonnages" informuje, że zużycie paliwa płynnego we Francji wynosiło w roku 1938 zaledwie 2 mln ton, w roku 1950-5.500.000 ton, w roku 1951- 6.800.000 ton, a na lata 1955 i 1956 obliczane jest na 12.000.000 ton.

Co się tyczy zapotrzebowania na opał domowy, to zbyt olejów opałowych wzrasta regularnie o 30% rocznie. W roku 1951 zużyto na cele opału domowego 540.000 ton paliwa płynnego t.j. 6-7% całkowitego zapotrzebowania paliwa na opał. Zdaniem autora artykułu "Revue de l'industrie du Petrole et de ses Applications" paliwa płynne winny pokrywać co najmniej 20-25% zapotrzebowania w tej grupie konsumpcji.

Włochy

Wydobycie węgla włoskiego, które obecnie wynosi około 1 miliona ton rocznie, winno osiągnąć dwa i pół miliona ton pod koniec roku 1954 dzięki programowi rozbudowy, który ostatnio wszedł w fazę praktycznej realizacji.

Najważniejszy wkład do tego rozwoju wydobywania węgla/które po stracie kopalń Arsa jest prawie całkowicie ograniczone do Zagłębia Sulcis/ nastąpi ze strony nowej wielkiej Centrali termoelektrycznej, której budowa została rozpoczęta w Porto Vesme w prowincji Cagliari.

Nowa wielka Centrala dostarczy 250 mln. kilowat godzin rocznie /które uzyskane będą po najniższych kosztach, gdyż dla napędu generatorów użyty będzie materiał odpadkowy pozostały po płukaniu węgla/. Centrala termoelektryczna dostarczy dostatecznej mocy dla zelektryzowania wszelkich czynności związanych z wydobywaniem węgla.

Zrzeszenie węglowe, które na rachunek państwa eksploatuje kopalnie Sulcis już rozpoczęło zakup w Stanach Zjednoczonych nowoczesnej maszynarii; między innymi 130 transporterów mechanicznych. Kilka z nich już nadeszło i przystąpiło natychmiast do pracy.

Przeprowadza się w specjalnych warsztatach instruowanie pracowników.

Przewidziano między innymi zwiększenie personelu zajętego na dole w kopalni i zmniejszenie personelu zajętego w pracy na

powierzchni. Program przewiduje zwiększenie średniego wydobycia na dzień górnika z obecnych 460 kg węgla do 800 kg i zmniejszenie kosztów wydobycia z obecnych 8.000 lirów za tonę do 5.200 lirów. Zrzeczenie zakończyło już badania geologiczne z których wynika, że zapasy węgla w Sardinii dochodzą do 600 milionów ton.

Austria

"Die Presse" informuje, że "w związku z podwyższeniem od 1 maja b.r. taryf kolejowych na węgiel importowany wyłoniła się kwestia o ile podrożeje węgiel na cele domowe. Do tego dochodzi jeszcze fakt, że od 1 maja b.r. zachodnio-niemieckie koleje również podwyższą stawki frachtowe za węgiel, a mianowicie z 4 na 5 dolarów.

"Według doniesień zarząd VOEST'u, największego dostawcy koksu, zamierza ochronić konsumentów przed skutkami niemieckiej podwyżki taryfowej przez wyrównanie ceny kosztem tańszego ostatnio frachtu morskiego za amerykański węgiel. Według oświadczeń rzeczoznawców, podwyżka cen koksu prawdopodobnie nie przekroczy 1 1/2-2%, zależnie od odległości danej miejscowości od Linzu.

"W Wiedniu starają się o zniesienie tak zwanego dodatku wyrównawczego przy węglu gazowym. Dodatek ten wynosi 5% ceny węgla. Na temat ten odbędzie się w najbliższym czasie konferencja w Ministerstwie Finansów. Wskutek podwyższenia austriackiej kolejowej taryfy towarowej, cena polskiego węgla kamiennego w Wiedniu podniesie się o około 1%. Brykiety z Niemiec zachodnich podrożeją o około 10%, ponieważ w tym wypadku nie można przeprowadzić wyrównania cen. Ogólnie ceny węgla uzależnia się od długości trasy kolejowej w Austrii. Celem utrzymania cen na możliwie niskim poziomie otrzyma Wiedeń i Austria Dolna przeważnie węgiel polski oraz brykiety z NRD. Koła handlowe spodziewają się, że uda im się uzyskać obniżkę ceny polskiego węgla w drugiej połowie roku.

Zużycie rudy chromowej w Stanach Zjednoczonych

Zużycie rudy chromowej w Stanach Zjednoczonych wyniosło w 1951 r. 1.200.000 ton krótkich. Produkcja krajowa wyniosła około 7.000 ton. Import w tym okresie wyniósł 1.435.000 ton. Afryka Południowa, Turcja, Filipiny i Południowa Rodezja dostarczyły 86% ogólnej ilości.

Produkcja i eksport rudy żelaznej w Tunisie

Produkcja rudy żelaznej w Tunisie wyniosła w 1951 r. 922.744 ton wobec 757.897 ton w 1950 r., zaś eksport 910.859 ton wobec 697.326 ton. Eksport rudy tuniskiej według krajów przeznaczenia przedstawiał się następująco:

Wielka Brytania	491.287 ton
-----------------	-------------

Stany Zjednoczone	136.418 ton
Holandia	90.822 "
Niemcy zachodnie	81.128 "
Włochy	73.374 "
Francoja	37.830 "

Zapasy rudy żelaznej z końcem roku wynosiły 167.954 ton.

Zmniejszenie się eksportu cementu japońskiego

Eksport cementu japońskiego zmniejszy się w roku bieżącym ze względu na australijskie i brytyjskie ograniczenia importowe. Japonia eksportowała od kwietnia 1951 r. do marca 1952 r. ca 1,2 mln ton cementu. Ocenia się eksport w II-giej połowie okresu sprawozdawczego na 650.000 ton. Eksport w ciągu 12 najbliższych miesięcy będzie poniżej 1 mln. ton. Australia importowała dotychczas 16% cementu japońskiego.

Import rudy żelaznej do Stanów Zjednoczonych

	1950 r. / w tysiącach ton /	1951 r.
Ogółem	8.325,1	10.308,5
w tym z:		
Chile	2.611,1	2.813,1
Szwecji	2.069,8	2.563,9
Kanada	1.862,6	1.996,6
Brazylia	700,3	1.054,4
Wenezuela	-	645,6
Algier	502,3	453,4
Brytyjska Afryka Zachodnia	186,2	259,9
Meksyk	194,0	172,3
Tunis	121,0	136,9
Liberia	-	111,8
Hiszpania	-	75,5
Unia Płd. Afryki	-	9,6
Posiadłości hiszpańskie		
w Afryce	40,3	8,9
Kuba	29,5	4,6
Iran	3,0	1,5
Wielka Brytania	0,8	0,5

Francuskie górnictwo rud żelaznych

Tagoroczne sprawozdanie Francuskiego Związku Kopalców Rud Żelaznych zasługuje w obliczu bliskiego wprowadzenia w życie planu Schumana na szczególną uwagę. Sprawozdanie to podkreśla, że sytuacja francuskiego górnictwa żelaznego, która przedstawiała się w roku 1950 bardzo niekorzystnie, doznała pewnej poprawy dopiero w ostatnim kwartale tego samego roku, co zawdzięczać należy ożywianiu się popytu, który trwał nieprzerwanie przez cały rok 1951.

Produkcja rud żelaznych była w stanie sprostać zwiększonym wymagom rynku i mogła wykazać się wzrostem o 17,6% w stosunku do roku 1950, bez konieczności zwiększenia liczby zatrudnionych.

Globalne wydobycie francuskich rud żelaza osiągnęło w roku 1951-35,3 mln. ton / 1950 r. - 30,0/, czym przekroczyło o 6,7% wyniki ostatniego roku przedwojennego. Największą część globalnego wydobycia dostarczyły lotaryńskie kopalnie ilością 32,8 mln. ton /28,3 mln. w 1950 r./, podczas gdy Francja zachodnia wydobyla tylko 2,2 mln. ton zaś Srodkowa i Południowa Francja zaledwie 0,24 mln ton/ 0,17 mln. ton/. Całkowity więc zbyt z uwzględnieniem redukcji zasobów hałdowych objął 37,6 mln. ton / 30,5 mln. ton/. Dostawy dla odbiorców krajowych wzrosły o 18,2% do 22,7 mln. ton / 19,2 mln. ton/, transporty do obszaru Saary zwiększyły się o 44,7% do 5,5 mln ton/3,8 mln ton/, zaś eksport podniósł się o 24,6% do 9,4 mln ton/7,5.

Sprawozdanie przeciw stawia tym korzystnym ilościowo wynikom mało zadowalającą sytuację finansową towarzystw eksploatacyjnych. Skarży się ono, że dwukrotna autoryzowana przez władzę podwyżka krajowych cen sprzedaży nie była w stanie pokrywać jeszcze silniej wzrastających kosztów eksploatacyjnych i na skutek tego nie można było uzyskać żadnej marży zysku. Właściciele kopalń nie byli zatem w stanie zaspokoić potrzeb inwestycyjnych. Również stawianie do dyspozycji publicznych środków finansowych/ fundusze modernizacyjne/ określone jest jako zupełnie niedostateczne. Kredyt w wysokości 700 mln. Fr. fr. przyznany na rok 1950 mógł być upłynniony dopiero w roku 1951, natomiast ze środków funduszu modernizacyjnego nie przyznano w roku 1951 żadnych pieniędzy. Kopalnie musiały więc inwestycje swoje finansować przy pomocy kredytów, podczas gdy jak sprawozdanie podkreśla, powinny były one być dokonywane przynajmniej częściowo z własnych zysków. Ten stan rzeczy budzi zaniepokojenie w kołach francuskich w chwili gdy plan Schumana zamierza stworzyć jednolity rynek europejski dla rudy żelaza. Gdyby francuskie ceny rudy żelaznej, kończy sprawozdanie, miały w dalszym ciągu utrzymywać się sztucznie na zbyt niskim poziomie, to wynikło by z tego faktycznie subwencjonowanie zagranicznych zakładów hutniczych kosztem francuskiego górnictwa rudy żelaznej.

Produkcja grafitu w krajach kapitalistycznych

Zamieszczamy niżej liczby dotyczące wydobycia grafitu w szeregu krajach kapitalistycznych w roku 1950. Są to ostatnie zestawienia podane przez BIKI dotyczące roku 1950, a jeśli chodzi o tereny gdzie imperialiści szczególnie starają się wyśrubować produkcję - dotyczące także pierwszego półrocza 1951 r. lub dziewięciu miesięcy ubiegłego roku.

Wydobycie grafitu w 1950 roku w poszczególnych krajach kapitalistycznych przedstawiało się następująco: / w tonach/

Meksyk	24.626
Austria	14.685
Cejlon/eksport/	13.030
Niemcy zach.	6.200
USA /grafit amorficzny i krystaliczny/	4.628
Włochy	3.855
Japonia	3.804
Kanada	3.231
Norwegia/eksport/	1.902
Afryka Płd.Zachodnia	1.380
Ogółem:	77.341

W Meksyku, który jest największym producentem grafitu wśród krajów kapitalistycznych wydobyto w okresie od stycznia 1951 roku do października 1951 r. 27.092 ton wobec 16.466 ton w analogicznym okresie roku poprzedniego. Meksykański wywóz całkowicie kierowany do USA wyniósł w tym okresie 26.429 ton czyli więcej niż Meksyk wyprodukował w ciągu całego poprzedniego roku. W okresie trzech kwartałów 1950 roku wywóz - kierowany do USA i innych krajów stanowił tylko 16.109 ton.

Jeśli chodzi o Madagaskar to wydobyte w 1950 roku dało 14.013 ton a w pierwszej połowie 1951 roku wydobyto 8.939 ton. Grafit w "blaszkach", w 1950 roku stanowił 9.942 tony, a grafit w postaci sproszkowanej - 4.072 tony - w ogólnym wydobywaniu tego minerału.

W pierwszej połowie zeszłego roku otrzymano 6.111 ton orez 2.828 ton odpowiednio. Wywóz grafitu z Madagaskaru w 1950 r., w/g danych odbiegających od siebie, zamieszczonych w piśmie "Mineral Trade Notes" wyniósł 12.086 ton lub 12.757 ton. W pierwszej połowie roku ubiegłego eksportowano 7.794 tony. Wywóz do poszczególnych krajów był następujący /w tonach/:

	1950	1-VI.1951
USA	5.444,2	3.985,0
Anglia	2.658,1	1.816,4
Włochy	1.764,3	416,0
Francja	1.403,1	1.496,4
Japonia	460,0	...
Holandia	151,0	...
Australia	115,0	40,0
Belgia/Luxemburg	50,0	40,0
Dania	40,0	...
Szwecja	0,5	...

Trudności w eksporcie Brytyjskiej ceramiki do USA.

Podniesienie ceł w USA, oraz ograniczenie zezwoleń na zakup porcelany dla amerykańskich turystów, udających się do Kanady, zagraża pozycji eksporterów brytyjskich wyrobów ceramicznych w USA i Kanadzie. Producenci amerykańscy domagają się podniesienia ceł w imporcie wyrobów ceramicznych, a przede wszystkim porcelany, z 35% do 70% i ograniczenia zakupywania porcelany w Kanadzie przez turystów amerykańskich. W tym celu przedłożono w Kongresie projekt obciążenia zezwoleń na zakup porcelany w Kanadzie dla turystów udających się do Kanady z 400 \$ do 25 \$, co silnie zagraża eksportowi brytyjskiemu. Dotychczas stosunki były tak ułożone, że amerykańscy turyści zakupywali pokaźne ilości porcelany brytyjskiej; reeksport wyrobów ceramicznych Wielkiej Brytanii przez Kanadę tłumaczy w dużym stopniu, dlaczego Kanada jest największym odbiorcą tych artykułów eksportowanych z Wielkiej Brytanii.

Poniższa tabela ilustruje wartość wywozu wyrobów ceramicznych z Wielkiej Brytanii / w mln. funtów/:

	<u>1949</u>	<u>1950</u>	<u>1951</u>
Kanada	3,2	4,0	4,9
USA	1,7	2,5	3,0
Australia	2,3	2,8	2,8
Afryka Południowa	0,9	0,8	1,2
Nowa Zelandia	0,6	0,8	0,9
Ogółem łącznie z innymi krajami nie wymienio- nymi	12,3	14,3	16,6

Należy zaznaczyć, że brytyjskie wyroby ceramiczne są innego typu niż amerykańskie. Wielka Brytania eksportuje do USA głównie wyroby wysokogatunkowe, podczas gdy bardziej zmechanizowana produkcja USA dostarcza na rynek wyroby standardowe o niższym gatunku. Przewiduje się również duże trudności przy imporcie brytyjskich wyrobów ceramicznych do Australii.

Trudności zbytu w japońskim przemyśle porcelany

Japoński przemysł porcelany przeżywa obecnie poważny kryzys w dziedzinie eksportu, gdyż popyt zagranicy silnie się skurczył a kraje bloku szterlingowego wprowadziły ograniczenia importowe. Obszar szterlingowy był dotychczas poważnym odbiorcą porcelany japońskiej / około 60% ogólnego eksportu/.

Przemysł porcelany obniżył produkcję o 60%. Zapasy są obecnie oceniane na 3 mln yenów. Ceny eksportowe są już tylko nieco wyższe od kosztów produkcji.

Sytuacja w austriackim przemyśle szklanym

Sprawozdanie austriackiego przemysłu szklanego za rok 1951 stwierdza, że ubiegły rok stał wprawdzie pod znakiem dobrej koniunktury w dziedzinie eksportu wyrobów ze szkła, jednakowoż od kilku miesięcy wywóz szkła napotyka na coraz większe trudności, szczególnie jeśli chodzi o szkło dęte. Produkcja szkła wyniosła w 1951 r. 58.000 ton, w tym 40.000 ton przypada na szkło dęte. W 1937 r. produkcja szkła wynosiła 27.000 ton. Wartość produkcji oceniana jest na 550 mln szylingów. Eksport wyrobów szklanych w 1951 r. przedstawiał wartość 270 mln szylingów / w 1950 r. - 210 mln. szylingów/.

Szczególnie ujemny wpływ na eksport z Austrii wywierają ograniczenia importowe wprowadzone przez Wielką Brytanię, które dotyczą silnie oprócz wyrobów ze szkła dętego również galanterię szklaną. Podwyżka ceł w Niemczech zachodnich działa również hamująco na eksport szkła z Austrii. Kontyngent eksportowy przewidziany w umowie handlowej z Francją został szybko wyczerpany. Podkreśla się, iż dalszy eksport szkła płaskiego możliwy jest tylko po obniżce cen.

Eksport porcelany z Francji

Francja, która znajduje się w niekorzystnej sytuacji dolarowej, czyni wysiłki w kierunku zwiększenia eksportu porcelany do Stanów Zjednoczonych. W 1951 r. eksport porcelany francuskiej do Stanów Zjednoczonych osiągnął wartość \$ 300.000. W Nowym Jorku ma powstać stałe biuro importowe, które ma przyczynić się do rozwoju eksportu. Francja odgrywa również poważną rolę na innych rynkach jako eksporter wyrobów ceramicznych. W imporcie do Włoch zajmuje ona trzecie miejsce po Niemczech zachodnich i Belgii. Przewiduje się, iż w 1952 r. wartość eksportu francuskiej porcelany i fajansów do Szwecji osiągnie wartość 400.000 skr.

Chemikalia

Szacunek deficytu siarki w 1952 r.

Według szacunków Waszyngtońskiej Konferencji Surowcowej deficyt siarki na obszarze krajów kapitalistycznych wyniesie w 1952 r. około 1.700.000 ton. W roku ubiegłym w tym samym mniej więcej czasie deficyt siarki szacowany był na około 2,1 mln. ton. Produkcja siarki naturalnej oceniana została w r.b. na obszarze krajów kapitalistycznych na 12,3 mln. ton wobec 11,8 mln. ton w 1951 r.

Spadek produkcji przemysłu chemicznego we Francji

W oparciu o statystykę produkcji podstawowych produktów chemicznych we Francji w pierwszym kwartale b.r. można stwierdzić, że produkcja kształtowała się na niższym poziomie niż w ostatnim kwartale ub.r. Główną przyczyną spadku produkcji przemysłu chemicznego we Francji jest - zgodnie z wypowiedziami prasy branżowej - nasycenie rynku krajowego i znaczne zmniejszenie się eksportu.

Produkcja kwasu siarkowego w marcu wynosiła we Francji 119,1 tys. ton czyli o 8% mniej niż w styczniu b.r. i o 0,8 tys. ton mniej niż w marcu ub.r. /120,9 tys. ton- przeciętna miesięczna produkcja w 1951 r./. Produkcja węgla sodu zmniejszyła się w marcu w stosunku do stycznia o 4,2 tys. ton i osiągnęła 61,7 tys. ton wobec 68,3 tys. ton średniej miesięcznej z roku ubiegłego. W marcu Francja eksportowała 4,9 tys. ton kwasu siarkowego w porównaniu do 7 tys. ton średniej miesięcznej z 1951 r.; 1,4 tys. ton karbidu /3,1 tys. ton/; 15,3 tys. ton węgla sodu / 23,6 tys. ton/; 4,7 tys. ton sodu kaustycznego / 5,6 tys. ton miesięcznie w 1951 r./.

Eksport chemikali z Niemiec zachodnich w 1951 r.

Pismo "Handelsblatt" w jednym z numerów kwietniowych analizuje eksport chemikali z Niemiec zachodnich w r. ub. Wartość tego eksportu podwoiła się prawie w 1951 r. osiągając poziom 2.110 mln. DM wobec 1.080 mln. w 1950 r. Udział eksportu w ogólnych obrotach zachodnio-niemieckiego przemysłu chemicznego, wynoszących 9,6 mln. DM stanowił 22%. Udział transakcji eksportowych z krajami zamorskimi w ogólnej wartości eksportu wyniósł w r. ub. 37,5% w porównaniu z 32% w 1950 i 4% w 1937 r. dla całego Niemiec. Eksport do krajów obozu pokoju wyniósł w

roku ubiegłym 6,6% całego eksportu chemikaliów w porównaniu z 17,4% w 1937 r. Na rynkach Europy kapitalistycznej Tryzonia ulokowała w r.ub. 62,5% swego eksportu chemikaliów w porównaniu z 68% w roku poprzednim i 60% przeciętnie w latach przedwojennych. Ogólnie biorąc chemikalia były w r.ub. jedną z podstawowych eksportowych grup towarowych wynosząc blisko 15% wartości ogólnego eksportu Niemiec zachodnich. Tryzonia znalazła się w r.ub. po Anglii i USA na trzecim miejscu wśród kapitalistycznych eksporterów chemikaliów, dając - w/g wyżej cytowanego pisma - około 15% ogólnych obrotów chemikaliami w krajach kapitalistycznych.

W odniesieniu do chemikaliów nieorganicznych eksport w roku ubiegłym wzrósł o 91% wynosząc 532,9 mln.DM. Zwiększenie eksportu nastąpiło w zakresie nawozów azotowych do sumy 166,7 mln. ton, w zakresie farb pochodzenia smołowego i produktów pośrednich do 306 mln.DM wobec 177,7 mln. w r.poprzednim; w odniesieniu do farb pochodzenia roślinnego zwierzęcego i mineralnego - do 167,7 mln.DM w porównaniu z 78,8 mln. DM w 1950 r.

Wartość wywiezionych substancji syntetycznych wyniosła w roku ubiegłym około 100 mln.DM czyli trzy krotnie więcej niż w roku poprzednim. W 1951 r. Tryzonia eksportowała jedwabiu sztucznego za 90,9 mln.DM, wełny sztucznej za 107,1 mln.wobec 38,5 mln. w roku poprzednim.

W komentarzu do podanych cyfr statystycznych "Handelsblatt" stwierdza, że silny wzrost eksportu artykułów chemicznych z Niemiec zachodnich jest "jedynie pozornym sukcesem" wywołanym zbrojeniami państw kapitalistycznych, i że należy wątpić czy volumen eksportu chemikaliów w roku bieżącym da się utrzymać w rozmiarach zeszłorocznych. Dziennik twierdzi dalej, że przemysł zachodnio-niemiecki powinien obawiać się w roku bieżącym konkurencji amerykańskiej, brytyjskiej i francuskiej na rynku międzynarodowym, oraz liczyć się ze zmniejszonymi możliwościami eksportowymi do wielu krajów w związku z wprowadzonymi ograniczeniami przywozowymi.

Krótkie informacje z rynku londyńskiego

Zgodnie z meldunkiem Reutera w pierwszym tygodniu maja zapowiedziano na rynku londyńskim zniesienie racjonowania barwników, w związku z przewidywaniami, że aktualne dostawy w maju w pełni pokryją zapotrzebowanie. Ceny w tej grupie artykułów chemicznych wykazują ostatnio tendencję naogół zniżkową.

W dziale farmaceutyków po raz trzeci w r.b. obniżono w pierwszych dniach maja ceny kofeiny i teobrominy. Pozostaje to w związku z konkurencją towaru importowanego.

Dla produktów powęglowych tendencja cokolwiek słabsza. Naftalen jest obecnie łatwiej osiągalny. Dostawy meta-kreosolu nadal niewielkie przy nieco słabszej naogół tendencji.

Reprywatyzacja importu nawozów sztucznych w Anglii

W końcu kwietnia Ministry of Materials ogłosiło, że po 30 czerwca b.r. przywrócony zostanie import nawozów sztucznych oraz surowców do ich produkcji / nie licząc siarki i kwasu siarkowego/ na rachunek prywatnych importerów, z jednoczesnym zlikwidowaniem importu przez agendy państwowe. Na przywóz nawozów i artykułów pokrewnych wydawane będą specjalne licencje przywozowe, co do których szczegóły zostaną podane do publicznej wiadomości po przedyskutowaniu tego problemu z przedstawicielami przemysłu.

Import potasu żrącego do Szwajcarii w marcu 1952 r.

Zgodnie z oficjalną statystyką handlu zagranicznego Szwajcarii import potasu żrącego do tego kraju wyniósł w marcu b.r. 4.514 q za sumę 358.246 fr. szwajcarskich wobec 1.724 q i 126.521 fr. w roku poprzednim. Średnia cena płacona przez Szwajcarię za tonę potasu żrącego w marcu b.r. wynosiła 793 fr. wobec 735 fr. w roku poprzednim.

W marcu dostawcami potasu żrącego do Szwajcarii były następujące kraje:

	q	fr.szw.	fr.szw/q
Niemcy zach.	2.505	196.029	78,3
Francja	1.506	117.613	78,1
Polska	499	44.150	88,1

Kauczuk, drewno, papier

Wiadomości z najbliższego okresu rynku kauczuku.

Ceny kauczuku naturalnego na rynku londyńskim wykazywały w trzeciej dekadzie kwietnia lekką tendencję zniżkową. Pod koniec kwietnia /30.IV.br./ cena R.S.S. Nr.1 /natychmiast/ kształtowała się na poziomie 31 3/4 d za lb. W ciągu pierwszej dekady maja tendencja zniżkowa pogłębiła się tak, że np. 6.V.br. cena R.S.S. Nr. 1 /natychmiast/ wynosiła 29 d za lb. Pierwsze dni drugiej dekady maja przyniosły jeszcze silniejszy spadek ceny która w dn. 13.V.br. wyniosła już tylko 26 1/4 d za lb R.S.S. Nr. 1 /natychmiast/, czyli spowrotem osiągnęła poziom z czerwca 1950 r. przed rozpoczęciem "boom'u" kauczukowego. Ta silna tendencja zniżkowa na kauczuk naturalny na rynku londyńskim stanowiła odbicie gwałtownego spadku cen tego artykułu na rynku singapurskim gdzie cena R.S.S.Nr.1 /fob porty malajskie/ obniżyła się z 750,71 \$ sing. za tonę w dniu 5.V.br. na 676,18 \$ sing. za tonę w dniu 6.V.br. Przyczyną tej zniżki było dążenie kupców singapurskich do sprzedaży znacznych zapasów gromadzonych ostatnio w nadziei wzrostu popytu i cen kauczuku naturalnego - z momentem zniesienia kontroli konsumpcji tego artykułu w U.S.A. Tymczasem pomimo zniesienia tej kontroli w dniu 21.IV.br. /o czym poniżej/ oczekiwany wzrost popytu ze strony amerykańskiej nie nastąpił a cena kauczuku naturalnego, która w dniu 21.IV.br. wynosiła w Singapurze 112 c.sing. za lb. obniżała się nadal i w dniu 13.IV.br. wynosiła już tylko 88 c. sing za lb.

Zdaniem ekspertów spadkowa tendencja cen kauczuku naturalnego trwać będzie nadal, chociaż mogą nastąpić również przejściowe wzmocnienia. Przypuszcza się, że cena ta może do końca roku obniżyć się nawet poniżej 75 c. sing. za lb. zwłaszcza jeśli U.S.A. nie zaczną znowu kupować większych partii kauczuku na zapasy strategiczne.

Jak donosił już WHZ Nr. 17/52 z dniem 21.IV.br. rząd Stanów Zjednoczonych zniósł prawie całkowicie kontrolę nad konsumpcją kauczuku naturalnego i syntetycznego w U.S.A. Kontrola konsumpcji zostanie wprowadzona ponownie w razie niebezpieczeństwa spadku stanu zapasów strategicznych, ponownej ostrej wyżki cen kauczuku, względnie w wypadku gdyby spożycie kauczuku naturalnego wzrosło do tego stopnia, że przyczyniłoby się do obniżenia konsumpcji kauczuku syntetycznego poniżej 450.000 ton GR-S i 60.000 ton butylu.

Różnica pomiędzy 775.000 ton obecnej konsumpcji kauczuku syntetycznego i braną pod uwagę minimalną ilością 510.000 ton świadczy o potencjalnych możliwościach ekspansji kauczuku naturalnego na rynku amerykańskim. Nie oznacza to jednak bynajmniej, że dodatkowy teren zostanie niezwłocznie i całkowicie zdobyty przez kauczuk naturalny.

W myśl oświadczenia dyrektora "National Production Authority" Fowler'a stan zaopatrzenia U.S.A. w kauczuk naturalny pozwala na uchylenie wszelkich ograniczeń konsumpcji kauczuku naturalnego z wyjątkiem jasnej i podeszwowej krepy, których brak odczuwa się nadal. Fowler zaznaczył, że ograniczenia dotyczące wolnego handlu naturalnym lateksem pozostają narazie w mocy, lecz mają ustalić ostatecznie z dniem 30 czerwca.

"National Production Authority" poleciła "Reconstruction Finance Corporation" utrzymanie produkcji kauczuku syntetycznego GR-S na rocznym poziomie - minimum - 600.000 ton, aż do chwili, gdy zapasy rządowe tego typu kauczuku osiągną 75.000 ton /obecny stan tych zapasów - 55.000 ton/. Do chwili obecnej R.F.C. powiększała swoje zapasy omawianego kauczuku o 2.000 ton miesięcznie. Po osiągnięciu przez R.F.C. zapasu 75.000 ton produkcja GR-S będzie się mogła stopniowo zmniejszać do minimalnego poziomu 450.000 ton pod warunkiem, że zapasy GR-S będą się jednocześnie zwiększać do wysokości 122.000 ton.

Przewiduje się, że utworzenie rządowych zapasów GR-S i ustanowienie w.w. minimalnego poziomu produkcji winno pozwolić R.F.C. w wypadku przerwania dostaw kauczuku naturalnego na zaopatrzenie U.S.A. w kauczuk syntetyczny w ilości 860.000 ton rocznie.

Udział kauczuku malajskiego we wpływach strefy szterlingowej będzie w bieżącym roku na skutek stale trwającej obniżki cen i specjalnej polityki Stanów Zjednoczonych odnośnie kauczuku syntetycznego znacznie mniejszy niż w roku 1951.

Nawet jeśli przyjąć, że przeciętna roczna cena eksportowa w 1952 wyniosłaby 1 \$ sing. za lb. to i wówczas wartość eksportu w skali rocznej zmniejszył się o przeszło 300 mln. \$ /amerykańskich/ w porównaniu z 1951 r.

Produkcja kauczuku na Malajach wyniosła w pierwszym kwartale 1952 r. 137.995 ton w porównaniu z 164.053 tony w pierwszym kwartale 1951 roku i 149.891 ton w czwartym kwartale 1951 roku. Zapasy kauczuku przy końcu marca br. wyniosły na Malajach 57.593 tony /w marcu 1951 r. - 149.697 ton/.

Na marginesie ottawskiej konferencji "International Rubber

Study Group".

W związku z otwartą w Ottawie w dniu 5 maja br. 9-tą konferencją "International Rubber Study Group" gazeta "Financial Times" podkreśla przeciwieństwa jakie istnieją pomiędzy Anglią a Stanami Zjednoczonymi w związku z polityką U.S.A. odnośnie konsumpcji i produkcji kauczuku naturalnego i syntetycznego. Jak podaje w/w pismo przedstawiciele angielscy mają na konferencji w Ottawie żądać aby ceny kauczuku syntetycznego ustanowione były na "podstawie komercyjnej".

Biorąc pod uwagę normalne wydatki na robocizną, koszt sadzenia i przesadzania drzew, jak również opłatę eksportową - koszty własne produkcji dla wielu drobnych plantacji malajskich dochodzą do 1 £ sing. za lb. W związku ze spadkiem ceny kauczuku poniżej tego poziomu, produkcja na drobnych plantacjach /40% całej produkcji malajskiej/, staje się nieopłacalną, co wpłynie na ogólny spadek produkcji. Z drugiej strony na skutek stałego postępu technicznego koszty produkcji kauczuku syntetycznego zmniejszają się, co jeszcze bardziej podcina pozycję producentów kauczuku naturalnego. W związku z czym pomimo, że - plantatorzy kauczuku naturalnego przyjęli z zadowoleniem - jak twierdzi "Financial Times" - zmniejszenie produkcji kauczuku syntetycznego w U.S.A., to jednak utrzymują oni, że winien on konkurować z kauczukiem naturalnym, na bazie rozsądnej ceny komercyjnej /nie subsydiowanej/. Ogólnie przypuszcza się, że w Ottawie podjęte będą ponownie nieudane jak dotychczas próby utworzenia międzynarodowego kartelu kauczukowego, którego głównym celem w chwili obecnej byłoby usztywnienie cen kauczuku naturalnego.

Zniesienie kontroli na dyktę w Anglii

Angielskie Ministerstwo Surowców ogłosiło zniesienie wszelkiej kontroli nad obrotami i konsumpcją dykty pochodzenia krajowego.

Kapitalistyczny rynek drewna w 1951 r.

W 1951 roku miał miejsce znaczny wzrost zużycia drewna na cele wojskowe, jak również tworzenie strategicznych zapasów tego artykułu. Tempo wzrostu produkcji drewna w roku ubiegłym nie było jednak tak silne jak w roku 1950. Wzrost ten wyniósł w 1951 roku w porównaniu z 1950 r. odnośnie tarcicy drzew iglastych - 5% podczas gdy w roku 1950 w porównaniu z 1949 r. - 11%.

Produkcja tarcicy iglastej w krajach kapitalistycznych przedstawiała się następująco:

	1937	1950	1951 x/	1951 w % 1950
Ogółem /w tys.stds/	24.000	28.000	29.500	105
w tym:				
U.S.A.	10.902	14.796	16.500	112
Kanada	1.880	3.018	3.500	116
Szwecja	1.835	1.100	1.150	105
Finlandia	1.369	875	900	103

x/ cyfry szacunkowe

Największy wzrost produkcji tarcicy w 1951 roku nastąpił w U.S.A. i Kanadzie. W mniejszym stopniu podniosła się produkcja w Szwecji i w Finlandii, przy czym w tych dwóch ostatnich produkcja pozostaje nadal poniżej poziomu przedwojennego.

Jak już wspomniano wzrost zużycia tarcicy w krajach kapitalistycznych w 1951 roku nastąpił głównie na skutek zwiększenia jej konsumpcji w rozmaitych gałęziach produkcji wojennej względnie z nią związanej np. w U.S.A. na potrzeby militarne zużyto bezpośrednio w 1950/51 - 757.000 stds tarcicy, a w roku 1951/52 zużycie to ma wynieść 910.000 stds czyli o 20% więcej. Duże znaczenie miało też w 1951 roku dążenie krajów kapitalistycznych do zastępowania metali drewnem, w szeregu gałęziach produkcji aby zwiększyć zaopatrzenie przemysłu wojennego w metale.

Cywilne zużycie drewna w krajach kapitalistycznych w 1951 roku zmniejszyło się dosyć znacznie. O rozmiarach tego spadku sądzić można przede wszystkim po zmniejszeniu się budownictwa mieszkaniowego, które pochłania duże ilości drewna tartego. Budownictwo to ograniczone było w U.S.A., Anglii, /gdzie nawet nie osiągnięto poziomu przedwojennego, Belgii, Danii i innych krajach kapitalistycznych. Rząd Trumana asygnujący wielkie sumy na forsowanie zbrojeń, jeszcze w październiku 1951 roku zdecydował przymusowo ograniczyć kredyty na budownictwo mieszkaniowe w Stanach Zjednoczonych i to w okresie gdy ponad 20% ludności tego kraju mieszka w ruderach.

Wzrost zużycia drewna w krajach kapitalistycznych w 1951 roku wiązał się z dążeniem tych krajów do tworzenia strategicznych zapasów tego artykułu co wpływało na stosunkowo duży popyt na drewno. Na wysoki popyt wpływała również obawa przed dalszym wzrostem cen, oraz fakt, że w głównych krajach importujących stan zapasów był stosunkowo niski. W roku ubiegłym państwa kapitalistyczne nabywały znaczne ilości produktów drzewnych dla celów wojennych. Rządowe zakupy formieru w U.S.A. rosły nieustannie w ciągu całego roku i w listopadzie ub. roku wynosiły 30-35% ogólnych zakupów formieru w kraju, wobec 10% w grudniu 1950 r. Według danych prasy amerykańskiej rozmiar wojennych rezerw tarcicy miał w 1951 r. osiągnąć w U.S.A. 25% całej produkcji tartacznej tego kraju. Zakupy drewna na cele strategiczne dokonywane były także przez rządy Anglii i innych krajów kapitalistycznych. Jak przyznał Minister Handlu Wielkiej Brytanii zwiększenie angielskiego importu tarcicy w roku ubiegłym obliczone było głównie na tworzenie wielkich zapasów tego towaru, w tym również dużych zapasów na cele militarne. Ogólne zapasy strategiczne tarcicy w Anglii miały w roku ubiegłym wynieść 500.000 stds. Jak oświadczył swego czasu w parlamencie angielskim były minister handlu Wilson, zapasy drewna w Anglii zwiększyły się bardziej niż zapasy jakichkolwiek innych surowców. W ciągu 1951 r. sprowadzono do Anglii 1.627.350 stds. tarcicy iglastej czyli dwa razy więcej niż w roku 1950.

Sezon sprzedaży z dostawą na 1951 rok rozpoczął się wcześniej niż w roku poprzednim a warunki dla eksporterów były lepsze. Już przed 1-szym stycznia 1951 roku eksporterzy szwedzcy i fińscy sprzedali około 1/3 tarcicy przeznaczonej na eksport w roku 1951. Również duże ilości tego artykułu sprzedała przed 1-szym stycznia 1951 roku Kanada i inne kraje eksportujące drewno.

Z początkiem II-giego kwartału roku ubiegłego większość drewna przeznaczonego na eksport w 1951 r. została już sprze-

dana.

Sprzedaże szwedzkiej i fińskiej tarcicy na eksport z dostawą w 1951 r. przedstawiały się następująco:

	<u>Szwecja</u>	<u>Finlandia</u>
IV kwartał 1950	240.000	275.000
I " 1951	335.000	250.000
II " 1951	125.000	125.000
III " 1951	100.000	80.000
IV " 1951	50.000 ^{x/}	20.000 ^{x/}

^{x/} cyfry szacunkowe

W drugim kwartale 1951 roku sprzedaż tarcicy ulega wyraźnemu zmniejszeniu. Tarcica kanadyjska, szwedzka i fińska była na początku tego kwartału przeważnie już zakupiona lub zakontraktowana przez Anglię będącą głównym nabywcą. Popyt na drewno kanadyjskie ze strony importerów amerykańskich spadł w roku ubiegłym w stosunku do roku poprzedniego. Finansowo-gospodarcze trudności Francji, Belgii, Holandii, Danii, Niemiec zachodnich i innych krajów kapitalistycznych nie pozwoliły im w większej mierze zwiększyć zakupów drewna w 1951 r.

W drugim kwartale ubiegłego roku kwoty importowe w wymienionych krajach zostały zmniejszone, w związku z czym popyt na drewno w drugim półroczu ubiegłego roku zaczął słabnąć co wywarło wpływ na poziom cen.

Eksport szwedzkiej i fińskiej tarcicy w 1951 r. przedstawiał się następująco w stds.

	<u>Szwecja</u>	<u>Finlandia</u>
Ogółem	850.000	750.000
w tym:		
Anglia	300.000	285.000
Holandia	130.000	90.000
Dania	70.000	75.000
Niemcy zachodnie	55.000	40.000
Belgia	25.000	25.000
Francja	30.000	22.000
Egipt	50.000	10.000
Australia		7.000

Trwający w zeszłym roku wzrost cen drewna był wyrazem ogólnego inflacyjnego wzrostu cen w krajach kapitalistycznych. Wzrost ten wywołany był również zwiększeniem popytu w porównaniu z rokiem 1950 a zwłaszcza popytu na tracicę ze strony Wielkiej Brytanii.

Od drugiego kwartału roku ubiegłego poczynając na wzrost ten wpłynęła wczesna sprzedaż drewna przy ogólnym ograniczeniu zasobów eksportowanych w krajach kapitalistycznych w drugiej połowie roku. szelako większej zwyżce cen przeciwdziałał fakt pojawienia się u eksporterów fińskich i szwedz-

kich dodatkowych ilości drewna, w IV kwartale, jak również zmniejszenie zakupów tego artykułu przez U.S.A. w Kanadzie. Pod wpływem tych czynników ceny drewna w 1951 r. wzrastały w tempie słabnącym z miesiąca na miesiąc.

Ceny tarcicy szwedzkiej /podstawa 2,5" na 7" sosna niesortowana, ceny w funtach za std fob porty załadowania z dostawą w roku 1951/ przedstawiały się w poszczególnych okresach następująco:

<u>1950</u>	<u>do Anglii</u>	<u>do Europy kontynentalnej</u>
Październik-listopad	70,0	72,0 - 73,5
grudzień	74,0 - 75,0	75,0 - 76,0
<u>1951</u>		
Styczeń-marzec	74,0 - 83,0	75,0 - 84,0
kwiecień-czerwiec	84,0 - 86,0	86,0 - 88,0
lipiec grudzień	86,0 - 90,0	88,0

Na rynku angielskim w drugiej połowie 1951 r. ceny kopalniaków i papierówki wzrastały silniej niż ceny tarcicy.

Ceny kopalniaków i papierówki /w szyllasach i pensach za angielski sążeń kubiczny fob porty fińskie/ kształtowały się następująco:

	<u>Kopalniaki</u>	<u>papierówka</u>
koniec 1950 r.	380/-	371/6 - 415/3
1951 r. styczeń	394/-	404/3 - 415/3
" luty-marzec	400/- - 410/-	481/-
" maj-sierpień	600/-/czerw./	699/6
" wrzesień	-	787/-

Obroty tarcicą w państwach kapitalistycznych wykazuje poniższe zestawienie: /w tys.stds/

<u>E K S P O R T</u>	1937	1950	1951 ^{x/}	1951w% 1950
Ogółem	6.000	4.200	4.500	107
w tym:				
Kanada	888	1.716	1.800	105
Szwecja	866	745	825	110
Finlandia	1.020	683	725	106
Austria	309	483	500	103
U.S.A.	533	196	250	127
<u>I M P O R T</u>				
Anglia	2.491	800	1.630	200
U.S.A.	288	1.585	1.200	76
Holandia	385	430	300	70
Włochy	194	232	200	87
Dania	128	230	150	65
Belgia	170	152	120	79
Francja	190	59	55	93

x/ cyfry szacunkowe.

Jak widać z powyższego zestawienia w roku 1951 zwiększył się znacznie udział Kanady w eksporcie tarcicy przy czym przy silnym wzroście tego eksportu do Europy wywóz do krajów poza europejskich wzrósł niewiele a eksport do U.S.A. znacznie obniżył się w roku ubiegłym, zwiększył się również wywóz tarcicy ze Szwecji i Finlandii, przy czym w eksporcie tym wzrósł znacznie udział Anglii jako odbiorcy natomiast spadł udział innych krajów Europy zachodniej.

Przesunięcia w kierunkach eksportu i importu drewna spowodowały, oprócz ogólnego dużego popytu na tonaż, znaczną wyższą stawek frachtowych /wzrosła odległość przewozów morskich a zmniejszyła się częstotliwość rejsów/. Duży wpływ na poziom stawek przewozowych miało również powiększenie obrotów w międzynarodowym handlu kopalniakami i papierówką.

Konsumcja papierówki w Niemczech zachodnich.

Zapotrzebowanie papierówki przez przemysł celulozowo-papierniczy Niemiec zachodnich w 1952 roku szacowany jest na 4,8 mln. m³. Z tej ilości około 2 mln m³ dostarczyć będzie mogła produkcja własna Niemiec zachodnich, a 1,2 - 1,5 mln. m³ wyniesie import z zagranicy, głównie z Finlandii /w 1951 r. import papierówki do Niemiec zachodnich, wyniósł, 1,2 mln.m³/. Tym samym niedobór papierówki na rynku Niemiec zachodnich w 1952 r. wyniesie w najlepszym wypadku przynajmniej 1,3 mln m³.

Obniżka cen i zmniejszenie popytu na skandynawską masę papierniczą.

Jak wiadomo 26.III.br. na konferencji "Uniscan'u" w Londynie postanowiono zorganizować ponowne spotkanie przedstawicieli zainteresowanych państw t.zn. Szwecji, Norwegii, Danii i Anglii, w sprawie cen na masę papierniczą. W angielskich kołach handlowych sądzi się obecnie, że spotkanie takie nie dojdzie do skutku w związku z rozwojem sytuacji na rynku masy papierniczej, pozbawiającym ewentualne rozmowy większego praktycznego znaczenia. Już obecnie bowiem niektórzy skandynawscy eksporterzy oferują masę papierniczą importerom angielskich po cenach niższych od cen ustanowionych przez rząd angielski. Przypuszcza się, iż wkrótce reszta skandynawskich eksporterów masy papierniczej pójdzie ich śladem.

Ceny szwedzkiej celulozy bielonej eksportowanej do Niemiec zachodnich, Holandii i Belgii wynosiły ostatnio około 1.260 kr.szw. za tonę, zaś celulozy niebielonej sulfitowej - 1.140 kr.szw. za tonę, a niebielonej sulfitowej - 1.160 kr.szw. za tonę. Podobnie kształtowały się ceny przy eksporcie do Anglii.

W chwili obecnej na angielskim rynku masy papierniczej daje się zauważyć pewien zastój. Wiele danych wskazuje na to, że rząd angielski zamierza powtórnie obniżyć cenę importową skandynawskiej masy papierniczej na II półrocze br. W związku z tymi pogłoskami kupcy i konsumenci masy papierniczej wstrzymują się od zawierania większych transakcji zwłaszcza z dos-

tawą w drugiej połowie br.

Nie wiele lepiej przedstawia się sytuacja na rynku masy papierniczej państw kapitalistycznych Europy kontynentalnej. Duże ilości zamówień na masę papierniczą są obecnie anulowane.

Kryzys taki rozpoczął się ostatnio w przemyśle włókienniczym państw kapitalistycznych, pociągnął za sobą zmniejszenie popytu na celulozę wiskozową, szeroko stosowaną przy produkcji sztucznego włókna. Zwłaszcza firmy angielskie produkujące ten artykuł zamierzają silnie zmniejszyć import celulozy wiskozowej.

Szwedzkie ceny na papier gazetowy

Obniżka ceny celulozy skandynawskiej, jaka miała miejsce ostatnio na skutek konkurencji Kanady, ustanowienia niskiej maksymalnej ceny na importowaną celulozę do Anglii i wprowadzenie w wielu krajach ograniczeń importowych, spowodowało z kolei obniżkę cen szwedzkiego papieru gazetowego.

Srednia cena eksportowa szwedzkiego papieru gazetowego wynosząca 1.000 kr.szw. za tonę posiada ostatnio tendencję zniżkową. Pomimo, że pewne partie papieru gazetowego sprzedano niedawno po 1.050 kr.szw. za tonę, to jednak większość transakcji dokonuje się po cenie 950 kr.szw. za tonę. Pół roku temu cena papieru gazetowego była znacznie wyższa i wynosiła 1.500 kr.szw. za tonę.

Surowce włókiennicze i wyroby

B A W E Ł N Y

Światowa produkcja bawełny w bieżącym sezonie została ostatecznie oszacowana przez International Cotton Advisory Committee na 34,5 mln. bel, czyli o 3 mln. bel więcej niż w rekordowym sezonie 1949-50. Największy wzrost zbiorów bawełny przypadł na ZSRR i Chiny Ludowe. Ostateczny szacunek produkcji bawełny przyjęty dla krajów kapitalistycznych wynosi 27,5 mln bel, wobec 21,1 mln. bel w 1950/51 i 26,8 mln. bel w 1949/50.

Produkcja bawełny w Stanach Zjednoczonych ma zasadniczy wpływ na światowy rynek. Na podstawie ostatnich szacunków zbiorów w bieżącym sezonie wynosi 15,1 mln. bel - czyli 55% produkcji krajów kapitalistycznych. Jak podaje prasa branżowa - produkcja bawełny w sezonie następnym 1952/53 może osiągnąć 16 mln. bel. Jak dotychczas nie ma jednak żadnych podstaw aby twierdzić że ten cel został nie osiągnięty. Jedyną perspektywą korzystniejszej cen może w obecnej chwili uzasadnić zwiększenie produkcji. Producenci jednakże obawiają się, że zbyt duży zbiór bawełny może wywołać obniżkę cen i już teraz zabiegają o podwyższenie rządowych cen gwarantowanych.

Stagnacja w zamówieniach zagranicznych i ogólny spadek cen bawełny na światowym rynku najprawdopodobniej wpłynie na zmniejszenie uprawy bawełny w Meksyku, mimo że bawełna jest podstawą rolniczego eksportu tego kraju i głównym surowcem dla meksykańskiego przemysłu tekstylnego.

Spadek eksportu w ostatnich miesiącach i nagromadzenie znacznych zapasów wpłyną zapewne na ograniczenie produkcji bawełny w Egipcie do czego przyczynia się również obecnie zniżkowa tendencja cen.

W Turcji podobnie jak w Syrii nie oczekuje się zwiększenia produkcji, ale raczej jej ograniczenia.

W Pakistanie sytuacja jest odmienna. Tutaj wzrost produkcji bawełny zależy w pierwszym rzędzie od rozbudowy urządzeń nawadniających. W przeciwieństwie do innych krajów produkujących bawełnę, stale rozwijający się przemysł włókienniczy w Pakistanie stwarza popyt na bawełnę krajową. Bawełna pakistańska jest typu amerykańskiego, a ponieważ nie jest płatna w dolarach, Pakistan z łatwością sprzedałby przy korzystniejszym poziomie cen swe nadwyżki eksportowe.

W Indiach, które przestały być ważnym eksporterem, za wyjątkiem bawełny bardzo krótko-włóknistej polityka rozwija

48

się w tym kierunku, aby zapewnić krajowemu przemysłowi dostateczne ilości bawełny. W związku z przewidywanym zmniejszeniem konsumpcji bawełny w tym kraju w drugiej połowie bieżącego sezonu jak również na skutek dużego importu, zapasy bawełny są znacznie większe niż w innych krajach. W Indiach istnieje ponadto konieczność przestawiania się na produkcję żywności, w związku ze znacznym wzrostem ludności. Czynniki te będą decydować, czy w sezonie 1952/53 produkcja osiągnie dotychczasowy poziom 3.800.000 bel / a 392 lb. każda/.

Perspektywy na światowym rynku bawełny

Jak donosi International Cotton Advisory Committee światowe obroty wyrobami bawełnianymi pogorszyły się raptownie w ciągu pierwszego kwartału 1952 r. W tak niepomyślnych warunkach wiele krajów przemysłowych robiło duże wysiłki w celu zapobieżenia dalszemu spadkowi cen wyrobów bawełnianych. W większości z nich produkcja wyrobów włókienniczych zmniejszyła się znacznie tak, że nawet wątpliwe jest czy podaż wszystkich tekstyliów zarówno z włókien syntetycznych jak i naturalnych w większym stopniu przekracza obecny popyt.

W Stanach Zjednoczonych sytuacja w przemyśle bawełnianym wykazała ostatnio nieznaczną poprawę. Fabryki wykonały już wszystkie większe zamówienia i przy spadku liczby zatrudnionych nastawienie się na pokrywanie dorywczego zapotrzebowania rynku kontynuowane będzie aż do chwili, kiedy ceny wyrobów ustabilizują się. Spadek popytu w USA nie ogranicza się tylko do bawełny. Zapasy jedwabiu sztucznego i innych włókien acetatowych zwiększyły się tak raptownie, że należy się liczyć z większymi ograniczeniami produkcji. Ogólnie panująca depresja w amerykańskim przemyśle włókienniczym w mniejszym stopniu dotknęła włókno cięte.

Światowy spadek popytu na wyroby bawełniane najpoważniej dotknął Wielką Brytanię, której przemysł nastawiony był głównie na eksport. Ostatnio wprowadzono w Australii ograniczenia importowe w celu zapobieżenia wyczerpaniu się sald szterlingowych, poważnie uderzyły w obroty Wielkiej Brytanii, ponieważ Australia była tradycyjnym i jednym z największych odbiorców angielskich wyrobów bawełnianych. Produkcja jedwabiu sztucznego wykazuje podobny trend spadkowy.

Dane statystyczne odnośnie konsumpcji bawełny w krajach Europy Kontynentalnej uzyskano tylko za kilka miesięcy 1951/52. Są one wystarczające, aby wykazać, że w wielu krajach, a mianowicie w Niemczech zachodnich, Belgii i Holandii - spadek konsumpcji spowodował znaczny zastój w przemyśle tekstylnym. Sytuacja we Francji jest jeszcze bardziej skomplikowana. Ogólna recesja w handlu tekstyliami pogarsza się na skutek chwiejności franka. Zapasy bawełny spadły do bardzo niskiego poziomu. W związku z tym Francja zmuszona jest w stosunkowo krótkim czasie zakupić znaczne ilości bawełny aby pokryć zapotrzebowanie przedmiotami krajowych. Na skutek niekorzystnej sytuacji do-

larowej Francja nie może kupić bawełny w USA. Ostatnio-jak podaje prasa branżowa - prowadzone są pertraktacje z Export-Import Bankiem na powyższy temat.

W pierwszym kwartale b.r. wiele fabryk tkackich w Belgii było zamkniętych, a przedsiębiorstwa pracowały przy zmniejszonej ilości roboczo-godzin.

Jak donosi "Cotton" eksport tkanin bawełnianych z Japonii zmniejszył się znacznie od stycznia b.r. Duże zapasy niesprzedanych tkanin i przędzy spowodowały spadek cen na tym rynku.

W Indiach rok 1951 przyniósł dalszy wzrost produkcji tkanin bawełnianych. W drugiej połowie roku, konsumpcja bawełny w tym okresie zwiększyła się o przeszło 200.000 bel, w porównaniu z tym samym okresem ostatniego sezonu. Mimo to światowy spadek popytu na bawełnę nie pozostał bez wpływu na sytuację rynkową wyrobów bawełnianych w Indiach, których pozycja była jednak mocniejsza w porównaniu do innych czołowych producentów z powodu dużego rynku krajowego.

Konsumpcja bawełny w Pakistanie stale wzrasta. Ostatnio uruchomiono w tym kraju 5 nowych fabryk - 65.000 wrzecion i 900 warsztatów tkackich - a dalsze trzy fabryki są w trakcie budowy. Przemysł bawełniany w Pakistanie będzie liczył łącznie 845.000 wrzecion i 16.500 warsztatów tkackich. Jak donosi prasa branżowa w roku 1953 Pakistan będzie samowystarczalny tak pod względem ilości tkanin jak i przędzy bawełnianej.

W pierwszych dniach maja na giełdzie nowojorskiej ceny bawełny Middling 15/16" z dostawą na maj notowano na poziomie 38,53 ¢ za lb wobec 40,21 ¢ o tydzień wcześniej. Dostawy natiychmiastowe notowano w omawianym okresie po 39,35 ¢ za lb, wobec 41,15 w tygodniu poprzednim. Jak podaje Public Ledger - jest to największa zniżka jakiej doświadczyła bawełna amerykańska w transakcjach terminowych w ostatnich kilku miesiącach. Zniżka ta wywołana została trudnościami w upłynnieniu starych zbiorów przy jednoczesnym wycofywaniu się nabywców z dokonanych zamówień, w celu uchronienia się od strat. Na skutek spadku obrotów tekstyliami, w szczególności bawełnianymi, koła przemysłowe z większym niż kiedykolwiek zainteresowaniem śledzą wielkość szacunku podaży bawełny amerykańskiej na następnych 12 miesięcy. Zapasy na koniec lipca b.r. będą w USA najprawdopodobniej trochę wyższe niż rok temu, chociaż - jak podaje Cotton - nie powinno to zwiększyć podaży. Należy się liczyć z pogłębieniem spadku konsumpcji w wielu krajach w następnych miesiącach.

Eksport bawełny ze Stanów Zjednoczonych od początku sezonu do połowy kwietnia b.r. oszacowana na 4.730.000 bel wobec 3.216.000 bel w odpowiednim czasie poprzedniego sezonu. Spożycie bawełny w USA w ciągu pierwszych 8-miu miesięcy bieżącego sezonu wyniosło 6.213.000 bel wobec 7.251.000 bel w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Jeżeli konsumpcja bawełny w USA przez następne 4 miesiące utrzyma się na obecnym przeciętnym poziomie, spożycie w bieżącym sezonie wyniesie w przybliżeniu 9,4 mln. bel wobec 10.509 bel w sezonie poprzednim i 8.851 tys. bel dwa

lata wstecz.

W połowie maja ceny na prawie wszystkich ważniejszych rynkach bawełny znacznie zwyżkowały. W ciągu dwóch tygodni bawełna amerykańska z dostawą na lipiec zwyżkowała o 47 punktów i w dniu 13 maja notowano ją po 38,35 ¢ za lb. Ceny bawełny spot zwyżkowały tylko o 10 punktów. Na giełdzie aleksandryjskiej ceny bawełny Karnak z dostawą na maj zwyżkowały w ciągu omawianego okresu o 1,85 talaru, osiągając w dniu 13 maja - 114,60 talarów za kantar. Bawełna Ashmuni zwyżkowała o 1,50 talaru do poziomu 67,70 talarów za kantar. Bawełna brazylijska nr 5 podniosła się o 14 cruzeiros do poziomu 285 cruzeiros za arroba / 15 kg./.

W E Ł N A

Wełna jest chyba obecnie jedynym ważniejszym surowcem w stosunku do którego przewidywania kształtowania się koniunktury kapitalistycznych międzynarodowych kół handlowych, przytaczane przez prasę branżową w ciągu pierwszych czterech miesięcy b.r. zaczynają ostatnio coraz mniej wzbudzać zaufania. W pierwszych miesiącach b.r. przyjął się powszechnie pogląd, że kapitalistyczny rynek wełny znajduje się w fazie długo-falowej recesji wyrażającej się stopniowym spadkiem cen z miesiąca na miesiąc i że w najlepszym razie ceny te ustabilizują się na poziomie z pierwszej połowy 1950 r.

Czynnikami osłabiającymi rynek w ostatnich miesiącach były: spadek popytu na artykuły wełniane we wszystkich ważniejszych kapitalistycznych krajach przemysłowych, zmniejszenie się produkcji przędzy i tkanin wełnianych, ograniczenia importowe w niektórych krajach importujących wyroby wełniane /Australia, Francja, Nowa Zelandia, Afryka Południowa/, przewidywania zwiększonej strzyży w nadchodzącym sezonie w głównych krajach produkujących wełnę, oraz duży zapas wełny gatunku crossbred trzymany przez kraje Ameryki Południowej /głównie w Argentynie i Urugwaju/ obliczany na 200.000 ton, który nie mógł być dotąd sprzedany na skutek wyjątkowo wysokich cen eksportowych spowodowanych częściowo niewłaściwym kursem walut stosowanym dla eksportu wełny.

Pomimo istnienia tylu czynników działających w kierunku dalszego osłabiania rynku, ostatnie aukcje dominialne przyniosły wyraźną zmianę trendu i to zmianę naogół nieoczekiwaną, po marcowej kwietniowej serii aukcji londyńskich. Na aukcjach marcowych i kwietniowych co prawda około 80% wystawionej do sprzedaży wełny stanowił gatunek crossbred pochodzenia nowozelandzkiego najbardziej podatny ostatnio na spadek cen, tym nie mniej nawet najlepsza wełna merynosowa notowana była na aukcjach londyńskich o 15-20% poniżej poziomu poprzednich aukcji londyńskich z lutego b.r. W ciągu blisko czterech tygodniowych aukcji londyńskich pomimo pewnego ożywienia jakie zanotowano w ostatnim tygodniu tych aukcji głównie z powodu zwiększonych zakupów

Francji, ceny zamknięcia aukcji były w porównaniu do cen otwarcia o 10% niższe w odniesieniu do niepranej wełny nowozelandzkiej gat. halfbreds, o 15-25% niższe w odniesieniu do niepranych crossbredów, o 15-30% niższe slipesów. Wełna merynosowa australijska była w ostatnich dniach aukcji po cenach o 10% niższych niż w dniu otwarcia aukcji t.zn. 18 marca b.r.

Ogólny ten obraz tendencji uległ już pewnej zmianie w połowie kwietnia kiedy meldunki z dominialnych aukcji w Australii przyniosły wiadomość o wzmożeniu tamtejszego bytku i o nieznamacznym wzroście cen na co reagowały natychmiast notowania wełny w USA - o czym donosił poprzedni numer Rynków Towarowych - ostatnie dni kwietnia przyniosły zdecydowany wzrost cen na wszystkich aukcjach australijskich i nowozelandzkich. W dniu 3 maja b.r. The Public Ledger informował, że tygodniowa seria aukcji w Sydney zakończona w dniu 1-go maja b.r. wykazała silny wzrost popytu ze strony wszystkich nabywców tak krajowych jak i zagranicznych. Ceny zwykowały z dnia na dzień a po zamknięciu aukcji okazało się, że poważna część nabywców dokonała tylko nieznacznej części zamierzonych zakupów. Podobną sytuację meldowano i z Auckland, gdzie w niektórych wypadkach ceny runa zwykowały o 15%.

W dniu 5 maja na aukcjach australijskich zanotowano dalszy wzrost cen, które w ciągu jednego dnia w Perth wzrosły o 2,5% do 5%. Popyt na wyższe gatunki był silny, natomiast w odniesieniu do crossbredów nie zanotowano większych zmian.

Dosyć raptowne i nieoczekiwane wzmożenie kapitalistycznego rynku wełny wywołało obawy rządu amerykańskiego, przed powtórzeniem się boomu i raptownej znacznej wyżki cen surowca od importu którego silnie uzależniony jest amerykański przemysł wełniany. Niezwłocznie też Komitet do spraw wełny, Waszyngtońskiej Konferencji Surowcowej "zalecił" krajom członkowskim nie dokonywanie w chwili obecnej strategicznych zakupów wełny.

A n g l i a: Pomimo faktu podniesienia przed rząd angielski szeregu cen płaconych farmerom brytyjskim za dostarczane artykuły rolnicze w nadchodzącym roku gospodarczym, zagwarantowane średnie ceny za wełnę zostały obniżone z dotychczasowego poziomu 72 1/2 d. na 54 d. za lb. Obniżkę tą tłumaczy koła oficjalne silnym spadkiem cen wełny na rynku międzynarodowym w ostatnich 12 miesiącach. Zgodnie z opinią kół przemysłowych wprowadzona obniżka jest mniejsza niż się naogół spodziewano.

W okresie od 13 do 23 maja przewiduje się wystawienie na aukcjach londyńskich 42.000 bel wełny z czego 7.000 bel australijskiej, 31.000 bel nowozelandzkiej, 3.000 bel południowo-afrykańskiej i 1.000 bel w Kenji.

Pierwszy kwartał b.r. przyniósł zmniejszenie się obrotów wełną Wielkiej Brytanii w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. W okresie tym Anglia importowała jedynie 158.876 tys.lb w porównaniu z 193.496 tys.lb, czyli o 18% mniej.

Spadek importu wełny merynosowej wyniósł 27%, wełny dywanowej 39%. Jedynie przywóz wełny crossbredowej utrzymał się na niezmiennym poziomie.

Zmniejszył się również bardzo znacznie przywóz szmat wełnianych z 22.552 tys. lb na 4.033 tys. lb w pierwszych trzech miesiącach b.r. oraz wełny odpadkowej /wool waste/ z 849 tys. lb na 586 tys. lb. Równolegle do spadku importu wełny zmniejszył się jej reeksport z 25.109 tys. lb w I kwartale 1951 r. na 19.774 tys. lb w analogicznym okresie r.b. czyli o 21%. Reeksport merino zmniejszył się o 50% natomiast wełny crossbredowej i dywanowej był on nieco większy niż w roku poprzednim.

Wzrósł również nieznacznie eksport wełny krajowej z 8.477 tys. lb na 11.718 tys. lb lecz spadł wywóz szmat wełnianych i odpadków wełnianych z 15,9 mln lb na 13,8 mln lb. Eksport przędzy wełnianej łącznie z czasankową był w I kwartale b.r. o 41% mniejszy niż w roku poprzednim, a wywóz tkanin wełnianych łącznie z czasankowymi - o 40% mniejszy.

W pierwszym kwartale b.r. Anglia importowała wełnę z następujących krajów: / w 1000 lb/

	1950	styczeń- 1951	marzec 1952
Połudn. Afryka	20.122	16.767	16.944
Indie	3.093	6.191	4.212
Pakistan	3.805	3.529	2.889
Australia	105.025	101.999	70.231
Nowa Zelandia	54.667	48.400	58.291
Wyspy Falkland.	1.030	2.570	1.923
Inne kraje imp.	885	870	400
Irlandia	1.633	1.647	947
Belgia	498	994	216
Francja	7.594	3.870	2.253
Chile	21	101	-
Argentyna	973	4.473	159
Inne kraje	226	2.085	411

Reeksport wełny importowanej prawie w połowie skierowany był do USA i Francji: odpowiednio 4.888 tys. lb i 4.196 tys. lb. Na trzecim i czwartym miejscu na liście odbiorców wełny w pierwszym kwartale b.r. znalazły się Niemcy zachodnie - 1.753 tys. lb i Belgia - 1.121 tys. lb. Znaczny spadek wysyłek wełny brytyjskiej zanotowano do Czechosłowacji do Danii i Szwecji.

W nielicznych tylko wypadkach Anglia zdołała ulokować w I kwartale b.r. na rynkach zagranicznych większe ilości tkanin wełnianych niż o rok wcześniej. Wymienić w tym wypadku należy jedynie Finlandię, Norwegię, Hong-Kong i Malaje. Reszta odbiorców bez wyjątku zmniejszyła swój import angielskich tkanin wełnianych, importując najczęściej około połowy ilości importowanych w I kwartale roku ubiegłego.

A u s t r a l i a i Nowa Zelandia: Silny popyt przy wyjątkowo dużym zainteresowaniu spowodował dalszą podwyżkę cen crossbredów o 2,5-5% w ostatnim dniu aukcji w Wellingtonie w dniu 3-go maja. Transakcji dokonywano przy bardzo mocnych tendencjach kształtujących się na korzyść sprzedawców. Podobna sytuacja panowała w ostatnich dniach aukcji w Perth gdzie ceny zwykłewały od 5-10% przy całkowitym wyprzedaniu wełny przeznaczonej na sprzedaż w okresie tych aukcji.

Brokerzy wełny w Sydney ogłosili w początkach maja b.r. że w kwietniu w Nowej Południowej Walii sprzedano łącznie 36.994 bel wełny po średniej cenie 60,45 d za lb w porównaniu z 95.046 bel i 134,17 d/lb w roku poprzednim. W okresie 10-ciu miesięcy kończących się w kwietniu sprzedano łącznie 956.695 bel wełny realizując średnio 77,28 d za lb w porównaniu z 1.043.690 bel i 151,49 d w tym samym okresie sezonu poprzedniego.

Następna seria aukcji w Sydney zaczyna się 26 maja br.

S t a n y Z j e d n o c z o n e: W Stanach Zjednoczonych propagowany jest pięcioletni program zwiększenia produkcji wełny o 100 mln. lb rocznie opracowany i kontrolowany przez National Wool Growers Association. Zwiększyłoby to podaż krajowej wełny do poziomu 350 mln lb wobec 450 mln. produkowanych w latach przedwojennych. W związku ze wzrostem konsumpcji wełny z jednej strony i spadkiem produkcji z drugiej, USA zmuszone są obecnie do importu około 80% konsumowanej wełny ubraniowej.

L E N

Według przeglądu sytuacji na rynku Courtrai w kwietniu dokonanej przez firmę Wigglesworth and Co.Ltd ceny lnu - których spadek został zahamowany w pierwszych dniach miesiąca - pozostawały na niezmiennym poziomie do dnia 21 kwietnia kiedy popyt uległ dalszemu wzmocnieniu powodując wyżkę notowań o £.15- £.20 na tonie. Wyższe gatunki lnu belgijskiego mimo niewielkiej podaży nie były w ostatniej dekadzie kwietnia poszukiwane i ceny ich nie uległy zmianie. Siewy lnu w Belgii zostały już zakończone i jak dotychczas pogoda jest bardzo sprzyjająca.

We Francji rynek ten wykazywał w ciągu kwietnia słabą tendencję i ceny spadały systematycznie przy bardzo nieznacznych transakcjach. Francuskie przedsiębiorstwa lnu posiadają bardzo mało świeżych zamówień co powoduje małe zainteresowanie surowcem.

Tendencje na rynku holenderskim przebiegały w kwietniu podobnie jak na rynku belgijskim, lecz trend niżki cen był nieco wolniejszy i słabszy niż w Belgii czyniąc len holenderski w pierwszych dwóch dekadach miesiąca mniej atrakcyjnym w porównaniu do lnu belgijskiego. W trzeciej dekadzie

sytuacja zmieniała się jednak na korzyść lnu holenderskiego, którego pewna partia zakupiona została w tym okresie przez przedsiębiorstwa szkockie.

Obszar uprawy lnu w Egipcie oszacowany został w r.b. na 16-17 tys. akrów; - 98% Hindi i 2% Giza. Egipcjacy eksporterzy lnu nie spieszą się ze sprzedażą pozostającego małego remanentu włókna z ostatnich zbiorów pomimo, że nowy zbiór znajdzie się na rynku w bardzo już niedługim czasie.

J U T A

Pakistańska "Jute Association" ustaliła minimalną cenę juty na eksport na poziomie £ 125 za tonę cif porty kontynentu i angielskie i £ 123 caf za gatunek "firsts". Koła handlowe w Kalkucie przypuszczają, że eksport surowej juty pakistańskiej po cenach niższych od wyżej wymienionych będzie niebawem ustawowo zabroniony.

W dniu 13 maja notowano jutę surową z pakistańskich plantacji cif porty europejskie na poziomie 125 £ za tonę netychmiast /Chittagong/ gatunek "Firsts".

W Ł O K N A S Z T U C Z N E

K a n a d a: Największy producent włókien sztucznych w Kanadzie, Tow. Courtaulds Ltd. zamknęło z dniem 15 marca jedną fabrykę szt. jedwabiu zupełnie i zredukowało pracę w drugiej o 50%, gdyż nagromadzone od trzech miesięcy zapasy nie mogą być upłynione. W dziedzinie włókien ciętych produkcja została na razie utrzymana na dawnym poziomie, gdyż zamówienia szczególnie przemysłu wełnianego, dla tego surowca napływają normalnie.

U S A: W roku 1951 przemysł włókienniczy USA skonsumował 1.276 mln lbs. włókien sztucznych z czego przypada 65% na jedwab sztuczny i 35% na włókna cięte.

Ponadto zużyto w tym przemyśle 210 mln lbs włókien syntetycznych, a m. 135 mln lbs nylonu i 75 mln lbs różnych innych jak Orlon, Dynel, Dacron itd.

W globalnej konsumpcji surowców włókienniczych za rok 1951 włókna sztuczne stanowią 18,5%, włókna syntetyczne zaś 3,1%.

Pierwsze dwa miesiące roku bieżącego wykazują raptowny spadek konsumpcji włókien sztucznych o prawie 16% w stosunku do przeciętnej miesięcznej z roku 1951.

Najwięksi producenci włókien acetatowych jak American Celanese, American Viscose Corp., Dupont de Nemours i Tennessee Eastman Co. obniżyli z dniem 1.3.b.r. cenę na włókna acetatowe - cięte z 48 do 42 ¢ za lb.

B r a z y l i a: Zapoczątkowana w roku 1949 rozbudowa przemysłu włókien sztucznych przyczyniła się do wydatniego zwiększenia produkcji w roku 1951 o prawie 50%, osiągając 63 mln lbs. z czego przypada na jedwab sztuczny 72%, na włókna cięte zaś 28%. Dalsze, będące obecnie w budowie zakłady, mają produkować wyłącznie włókna cięte, których brak odczuwa tamtejszy przemysł włókienniczy z powodu istniejącego od 2 lat zakazu przywozu.

W ł o c h y: W związku z kryzysem zbytu w dziedzinie tkanin sztuczno-jedwabnych, tamtejszy przemysł tkacki zwolnił w ciągu marca b.r. około 40.000 robotników z pośród 100.000 zatrudnionych dotychczas.

Metale i wyroby

Przewidywana produkcja stali w krajach Europy kapitalistycznej w 1953 roku

W końcu kwietnia ukazało się nowe opracowanie Sekcji Stali Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ pt. "Tendances de la production et de la consommation de L'acier en Europe et dans le Monde" poświęcone syntetycznej analizie światowego rynku stali, oraz przewidywaniom jego rozwoju w 1953 r.

Opierając się o programy produkcyjne poszczególnych krajów w Europie kapitalistycznej autorzy powyższego opracowania obliczyli, że w 1953 r. wszystkie kraje kapitalistyczne Europy winny wyprodukować łącznie 65,750 tys. ton stali surowej wobec 58,092 tys. ton wyprodukowanych w 1951 r. czyli o 13% więcej. Istnieje duże prawdopodobieństwo - stwierdzają oni - że produkcja stali istotnie osiągnie ten poziom, ponieważ w wielu wypadkach programy produkcyjne na 1953 r. już zostały osiągnięte w 1951 r. co prawda na okres przejściowy dwóch lub trzech miesięcy w poszczególnych krajach.

Jeśli obliczyć w skali rocznej produkcję stali surowej europejskich krajów kapitalistycznych, przyjmując za podstawę wysokość produkcji w trzech kolejno po sobie następujących miesiącach wyróżniających się na przestrzeni 1951 roku najwyższym jej poziomem to otrzymać można liczbę 62,4 mln ton, a więc zaledwie o 5% niższą niż przewidują łącznie programy produkcyjne wymienionych krajów w 1953 r. W ten sposób obliczona produkcja stali - stwierdza wspomniany referat - jest wyższa od zaprojektowanej w 1953 r. w wypadku Luksemburga, Włoch, Niemiec zachodnich, Danii, Szwajcarii i Finlandii, a o 3% mniejsza w wypadku Anglii i Belgii.

Zachodzi pytanie czy przewidywanemu 13% wzrostowi produkcji odpowiadać będzie odpowiedni wzrost zapotrzebowania? Odpowiedź w tym wypadku nie jest łatwa, a dane statystyczne wskazują na słabnący wzrost konsumpcji stali w europejskich krajach kapitalistycznych w latach 1947-1950.

W 1947 r. konsumpcja ta /t.zw. konsumpcja "widoczna" nie uwzględniająca ruchu zapasów/ oszacowana została na 31,7 mln ton. W następnym roku podniosła się o 7,2 mln ton; z 1948 na 1949 wzrosła o 5,3 mln ton lecz w 1950 r. już tylko o 1 mln ton. Jest rzeczą oczywistą, co jednak przemilcza celowo powyżej cytowany referat - że gdyby nie zbrojenia na dużą skalę dokonywane przez całoświatowe zachodnio-europejskie kraje przemysłowe, to kapitalistyczny europejski przemysł stalowy znalazłby się już w 1951 roku wobec nadmiaru stali, jeśli by jej produkcja nie została ograniczona zwiększając bezrobocie.

W 1949 roku kapitalistyczne kraje Europy eksportowały netto do krajów zamorskich 4,1 mln ton stali surowej i walcowanej w przeliczeniu na stal surową. W 1950 roku wobec silnego spadku konsumpcji stali na rynku europejskim, nastąpiła wśród zachodnio-europejskich producentów żelaza i stali ostra walka konkurencyjna o rynki zamorskie, która przyniosła w efekcie wzrost eksportu do blisko 7,5 mln ton. Wobec wzrastającej konkurencji stali japońskiej z jednej strony oraz pogorszeniu się sytuacji płatniczej krajów zamorskich z drugiej, przewidywano w połowie roku 1950, że w najlepszym razie eksport stali Europy Zachodniej wyniósłby w 1951 roku około 8,0 mln ton, o ile "nie uległyby zmianie warunki ogólne", co przy ewentualnym wzroście konsumpcji na kapitalistycznym rynku europejskim o 2 mln ton /liczono że w 1950 roku silny spadek konsumpcji "widocznej" spowodowany był częściowo zmniejszeniem zapasów stali, które w roku następnym należałoby odnowić /produkcja stali w wysokości uzyskanych 58,1 mln ton dałaby nadprodukcję w ilości blisko 3 mln ton.

W rzeczywistości stało się jednak inaczej, a zbrojenia nie tylko "wchłonęły" tą nadwyżkę, ale doprowadziły do ograniczenia konsumpcji na cele cywilne, zmniejszyły eksport na rynki zamorskie i spowodowały konieczność importu stali ze Stanów Zjednoczonych dla pokrycia deficytu na niektórych rynkach - w pierwszym rzędzie w Anglii.

W okresie 1952 - 1953 produkcja stali w Europie kapitalistycznej wzrosnąć ma według omawianych wyżej programów o ca 3,8 mln ton rocznie, co w wypadku kontynuowania zbrojeń w dotychczasowym tempie nie starczy prawdopodobnie na pokrycie pełnego zapotrzebowania przemysłów zbrojeniowych, cywilnych i utrzymanie dotychczasowego wysokiego poziomu eksportu, powodując utrzymanie się nadal mocnych tendencji na zachodnio-europejskim rynku stali.

Rzeczywisty jednak deficyt stali w Europie Zachodniej - jak wynika z końcowych wniosków wyżej cytowanej pracy ECE - nie powinien być w tym okresie duży, tym bardziej, że czynniki ograniczające eksport stali na rynki zamorskie - wspomniane powyżej - przybierać będą raczej na sile.

Produkcja stali w niektórych kapitalistycznych krajach zamorskich

Według ostatnio opublikowanych danych statystycznych produkcja stali surowej kształtowała się w niektórych kapitalistycznych krajach zamorskich w 1951 roku w sposób następujący /w tys. ton/:

	1950	1951	zmiany w %
Japonia	4.836	6.504	+ 34,5
Kanada	3.072	3.240	+ 5,5
Indie	1.464	1.524	+ 4,2
Australia	1.212	1.440	+ 18,8

Związek Afryki Południowej	816	1.008	+ 23,5
Brazylia	788	865	+ 9,8
Meksyk	332	437	+ 31,7

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali

A n g l i a

----- Opublikowane w ostatnich dniach kwietnia rządowego "Przeglądu Sytuacji Gospodarczej w 1952 roku" rozwiało w Anglii ostatecznie nadzieje na uchylenie reglamentacji rynku stali, co propagowały ostatnio w związku z częściową poprawą w zaopatrzeniu niektórych przemysłów w stal pewne koła przemysłowe. Ekonomiczna analiza rządowa wyraźnie wykazuje, że w drugiej połowie roku nie da się w całości uniknąć deficytu stali, w wobec polityki rządowej utrzymanie eksportu stali i wyrobów z niej na poziomie z 1951 roku utrzymane muszą być nadal ostre ograniczenia w przydziałach stali dla produkcji na rynek krajowy.

Nawet tak poważny przemysł eksportowy jakim są stocznie nie otrzymuje dostatecznych ilości stali co powoduje opóźnienia w produkcji i zwiększenie terminów dostaw. W dalszej części raportu rządowego stwierdza, że w związku z małym prawdopodobieństwem zwiększenia podaży złomu w roku bieżącym poziom produkcji stali w Anglii zależy w pierwszym rzędzie od wielkości produkcji surowki, a ta skolei od dostatecznych dostaw koksu, który pozostaje ostatniow poważnym niedoborze /patrz poprzedni numer Rynków Towarowych/.

W przeciwieństwie do tego tak produkcja rudy krajowej jak i import rud zagranicznych utrzymuje się na wysokim poziomie. W pierwszym kwartale b.r. Anglia importowała 2.139 tys. ton rudy, czyli o 428 tys. ton więcej niż w roku poprzednim. W najbliższych tygodniach uruchomione mają być nowe wielkie piece co zwiększy podaż surowki. W pierwszych czterech miesiącach b.r. najsilniej brak surowca odczuwały walcownie, które bez wyjątku pracowały w tym okresie poniżej swojej zdolności produkcyjnej.

S t a n y Z j e d n o c z o n e

----- Poprzedni numer Rynków Towarowych donosił o przejściowym zażegnaniu strajku robotników hut i stalowni w USA na skutek ogłoszenia przez prezydenta Iruwana kontroli państwowej nad amerykańskim przemysłem stalowym. Akcja prezydenta została jednak uznana za nielegalną co natychmiast spowodowało ponowne ogłoszenie strajku ponad 650 tys. robotników hut. Straty w produkcji stali nie są jeszcze dokładnie znane, lecz wynoszą już dziesiątki tysięcy ton. Z chwilą ogłoszenia strajku rząd amerykański ponownie wprowadził czasowy zakaz eksportu stali do Anglii i krajów zamorskich. Należy przypuszczać, że w wypadku gdyby strajk potrwał dłuższy okres czasu sytuacja na amerykańskim rynku stali może ulec radykalnej zmianie.

Z Waszyngtonu donoszą, że rząd zgodził się na podniesie-

nie cen stali o \$ 3 na tonie wobec żądań koncernów stalowych domagających się podwyżki o \$ 12 na tonie, która - ich zdaniem - wyrównałaby wzrost kosztów produkcji stali powstałej z podwyższenia płac jakiego domagają się związki zawodowe.

B e l g i a

----- W ostatnich dniach kwietnia i w pierwszych maja rynek belgijski nie wykazywał większych zmian, jakkolwiek nadchodzą wiadomości, że zainteresowanie nabywców zagranicznych w tym okresie nieco osłabło. Tym nie mniej portfel zamówień hut belgijskich i luksemburskich jest bardzo znaczny z wyjątkiem zamówień płatnych w dolarach. Popyt ze strony nabywców dolarowych jest nadal niewielki, pomimo, że notowania dostaw na obszar dolarowy ponownie się obniżyły wynosząc w niektórych wypadkach \$ 113 za tonę fob stali handlowej.

Notowania surówki pochodzącej z Belgii oraz innych krajów zachodniej Europy kontynentalnej po raz drugi w ostatnich dniach kwietnia wykazywały spadek /patrz poprzedni numer Rynków Towarowych str.61/ do poziomu £ 32 10s za tonę średniej fosforowej surówki fob.

Poniższe zestawienie ilustruje dynamikę eksportowych cen belgijskiej stali handlowej w okresie od czerwca 1950 r. do kwietnia 1952 roku.

Geny eksportowe na primo miesiąca we frankach na tonę fob

Antwerpia

1950

VI	-	2.600	lub	£	18	10	0
VII	-	2.800	"	£	20	0	0
VIII	-	3.500	"	£	25	0	0
IX	-	4.500	"	£	32	2	6
X	-	4.500	"	£	32	2	6
XI	-	4.650	"	£	33	5	0
XII	-	4.750	"	£	33	17	6

1951

I	-	5.500	-	£	39	5	0
II	-	6.750	-	£	48	5	0
III	-	7.000	-	£	50	0	0
IV	-	7.000	-	£	50	0	0
	-	7.500	-	£	53	10	0
V	-	bez zmian					
VI	-	7.500	-	£	53	10	0
VII	-	7.000	-	£	50	0	0

1951 c.d.

VIII	-	6.750	"	£	48	5	0
IX	-	7.250	"	£	51	15	0
X	-	7.000	"	£	50	0	0
	-	7.250	"	£	51	15	0
XI	-	7.000	"	£	50	0	0
XII	-	bez zmian					

1952

I	-	\$ 140 ^{x/}	-	£	50	0	0
II	-	" 130	-	£	46	7	6
III	-	" 125	-	£	44	12	6
IV	-	" 115	-	£	41	2	6
	-	120	-	£	42	17	6

x/ notowania w dostawach na obszar dolarowy, w dostawach do krajów EPU ceny były wyższe.

Rok ubiegły był rekordowym rokiem pod względem eksportu stali z Belgii i Luxemburga. Łączny eksport wyniósł w tym

okresie 5,3 mln ton, wobec 3,6 mln ton w 1950 roku wykazując wzrost o 47%. Ogółem Unia Belgijsko-Luxemburska eksportowała w roku ubiegłym 64% krajowej produkcji stali w porównaniu do 58% w roku poprzednim. Na eksport ten złożył się wywóz 41.000 ton odlewów stalowych, 525.000 ton półfabrykatów do przewalcowania i 4.730.000 ton wyrobów walcowanych. Strukturę towarową i kierunkową eksportu ilustrują poniższe dwa zestawienia /w tys.ton/:

	1 9 5 0	1 9 5 1
Ogółem eksport stali walcowanej	3.230	4.730
w tym:		
stal handlowa	1.020	1.400
stal konstrukcyjna	690	1.030
stal wstęgowa walcowana na gorąco	175	256
czarna blacha	459	687
blacha galwanizowana	52	60
szyny, podkłady	164	140
pręty do produkcji drutu	240	260
w przeznaczeniu do /w tys.ton/:		
Holandii	759	860
Stanów Zjednoczonych	380	567
Anglii	156	270
Szwecji	170	318
Szwajcarii	148	250
Argentyny	41	189
Kongo Belgijskiego	104	164
Norwegii	60	184

Ponadto Belgia eksportowała stal walcowaną do kilkunastu innych krajów.

N i e m c y z a c h o d n i e

Równolegle z podniesieniem wewnętrzno-krajowych cen stali - o czym donosił poprzedni numer Rynków Towarowych - notowania eksportowe uległy nieznacznej obniżce zmniejszając rozpiętość cen eksportowych i krajowych. Ostatnie notowania stali na eksport kształtują się następująco /w \$ za tonę metryczną fob/:

stal handlowa	120-130
stal zbrojeniowa do żelbetu	125-135
pręty na drut	140-150
belki, dźwigi	125-135
bednarka	140-150
grube blachy	170-185
średnie blachy	175-185
cienkie blachy	240-290
biała blacha 0,315 mm	260-280

W dniu 2 maja b.r. The Metal Bulletin doniósł, że zachodnio-niemieckie "ministerstwo gospodarki" podniosło krajową cenę stali specjalnej i wysoko-gatunkowej o średnio DM 133,20 na tonie z ważnością od 10 kwietnia br.

Pakistan otrzyma stal ze Związku Radzieckiego

Zgodnie z wiadomością zamieszczoną w "The Metal Bulletin" z dnia 29 kwietnia jedną z największych transakcji na międzynarodowej Gospodarczej Konferencji w Moskwie była sprzedaż z niezwłoczną dostawą 100.000 ton stali radzieckiej Pakistanowi, która wzbudziła duże zainteresowanie w handlowych kołach londyńskich i była przedmiotem dyskusji w Izbie Gmin.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych

W pierwszych dniach maja opublikowany został raport Waszyngtońskiej Komisji Surowcowej stwierdzający m.in., że pomimo wysiłku wielu rządów państw należących do tej konferencji podniesienia produkcji szeregu deficytowych surowców oraz pomimo oszczędniejszego ich zużywania w przemysłach przetwórczych, nie udało się dotychczas rozwiązać problemu niedoboru kilku zasadniczych metali nieżelaznych.

I tak np. w odniesieniu do m i e d z i raport przewiduje jedynie nieznaczną poprawę sytuacji w pozostałych miesiącach b.r. Deficyt tego metalu w skali międzynarodowej występować będzie nadal również w 1952 r. W przeciwieństwie do powyższego p o d a ż c y n k u wzrastać będzie szybciej niż zapotrzebowanie i w końcu roku winna je po większej części pokryć z tym jednak zastrzeżeniem, że ograniczenia konsumpcyjne istniejące w niektórych czołowych krajach przemysłowych nie zostaną w całości zniesione.

W odniesieniu do o ł o w i u przewidywania są najbardziej optymistyczne - co uzasadnia w pełni rozwój sytuacji na międzynarodowym rynku ołowiu w ostatnich kilkunastu tygodniach. Podaż tego metalu w krajach należących do Konferencji Surowcowej jest i będzie do końca roku w zupełności wystarczająca na pokrycie nieskrempowanej żadnymi ograniczeniami konsumpcji.

Wyżej cytowany raport stwierdza również, że w odniesieniu do rud manganowych i manganu sytuacja ulegnie w drugiej połowie roku pewnej poprawie. Inaczej jednak przedstawia się zagadnienie jeśli chodzi o nikiel i kobalt, których na rynku kapitalistycznym nie zmniejszy się jeszcze w roku bieżącym, lecz winien ulec złagodzeniu w 1953 roku. Jeszcze bardziej pesymistycznie oceniają autorzy raportu sytuację w odniesieniu do tungstenu i molibdenu. Oba te metale pozostaną nadal w silnym niedoborze nie tylko w drugiej połowie b.r., lecz również w roku przyszłym a może nawet i w 1954. Utrzymanie

systemu ścisłych przydziałów tych dwóch metali między kraje członkowskie przewidziane jest na dłuższy przeciąg czasu.

Meldunki ze szwajcarskiego rynku metali nieżelaznych wskazują na dalsze osłabienie tendencji w ostatnim tygodniu kwietnia w odniesieniu do ołowiu i cynku. Nieznaczne ożywienie rynku w odniesieniu do miedzi również nie zapobiegło obniżce notowań na ten metal z 430 fr za 100 kg w początkach kwietnia na 380 fr w końcu tego miesiąca. Nikiel i częściowo aluminium pozostają jednak nadal w silnym niedoborze.

Słaba tendencja na szwajcarskim rynku trzech najważniejszych metali kolorowych tłumaczona jest przez angielską prasę branżową zmniejszaniem przez konsumentów znacznych zapasów tych metali w zakładach produkcyjnych, oraz obniżeniem się poziomu produkcji przemysłów: metalowego, precyzyjnego i konstrukcyjnego.

W marcu b.r. Szwajcaria importowała miedź surową głównie z Belgii - 897 ton płacąc średnio 318 fr.szw. za 100 kg loco szwajcarska granica. Chile dostarczyło Szwajcarii w tym miesiącu 647 ton po ca 443 fr za 100 kg; Norwegia - 330 ton po ca 476,5 fr za 100kg; Japonia - 283 ton po ca 532 fr za 109 kg cif; Peru - 203 ton po 453 fr i Niemcy zachodnie - 160 ton po 401,5 fr.

W marcu Szwajcaria importowała ponadto 1.321 ton surowego ołowiu z czego Meksyk dostarczył 825 ton /średnio 204,1 fr szw. za 100 kg cif/, Stany Zjednoczone - 457 ton, Francja 32 ton i Niemcy zachodnie - 7 ton. Import cynku surowego w tym miesiącu wyniósł 1.137 ton. Dostawcami były następujące kraje: Belgia - 548 ton po 288,2 fr za 100 kg; Stany Zjednoczone - 301 ton po 308,1 fr; Holandia - 179 ton a 275 fr za 100 kg; Meksyk 95 ton po 385,5 fr i Polska - 15 ton po 307 fr szw. za 100 kg.

A n t y m o n Z dniem 28 kwietnia czołowi producenci antymonu w Anglii obniżyli swe ceny sprzedaży rafinowanego metalu o £ 35 na tonie, tlenku antymonu o £ 25 na tonie oraz surowego antymonu o £ 15 na tonie. Poprzednia obniżka ceny antymonu miała miejsce w dn.3 marca b.r. Nowe ceny w porównaniu z dotychczasowymi kształtowały się następująco /za long tone/:

	28.4.52			3.3.52		
	£	s	d	£	s	d
70% surowy /Lumpy/	260	00	0	275	0	0
70% surowy /Black powder/	275	0	0	290	0	0
Biel antymonowa	280	0	0	305	0	0
Regulus English						
99,6% z dostawą	317	10	0	352	10	0
Regulus English						
99% z dostawą	305	0	0	340	0	0

W tym samym mniej więcej czasie producenci antymonu w USA również obniżyli ceny sprzedażne tego metalu z 50 £ na 44 £ za lb w dużych ładunkach fob Laredo.

C y n a Ostatnia dekada kwietnia i pierwsze dni maja nie przyniosły większych zmian na kapitalistycznym rynku cynku. Notowania w Londynie wykazywały w tym okresie tendencje stabilizacyjne wahając się w granicach zaledwie £ 3 na tonie a mianowicie od £ 963 1/2 do £ 966 1/2 w dn. 25 kwietnia. W dn. 7 maja za tonę cyny standart cash płacono w Londynie przy niewielkich transakcjach od £ 964 do £ 965.

Uwaga rynku skupia się w dalszym ciągu na wydarzeniach w Boliwii a koła handlowe oczekują na wynik rozmów amerykańsko-boliwijskich, które mają być ponoć ponownie wkrótce podjęte /patrz poprzedni numer Rynków Towarowych/. W międzyczasie załadowcze punkty w Boliwii wypełnione są rudą i koncentratami cyny oczekując od wielu miesięcy na wysyłkę do USA. W jak trudnej sytuacji płatniczej znalazła się obecnie Boliwia na skutek zahamowania eksportu cyny świadczy choćby fakt, że rząd boliwijski miał jakoby zaciągnąć w niewymienionych imiennie bankach zagranicznych pożyczkę dolarową pod zastaw składowanej rudy i koncentratów cyny w stosunku 75 £ za lb metalu, aby opłacić w ten sposób niezbędny import. O ile wiadomość ta jest prawdziwa, to pewną niespodzianką jest tak wysokie zabezpieczenie wspomnianej pożyczki, ponieważ oficjalna cena cyny na rynku kapitalistycznym wynosi obecnie 118 £ za lb fob.

Według opublikowanych ostatnio danych przez International Tin Study Group, produkcja cyny /metal/ w lutym b.r. wynosiła 12.100 ton wobec 13.400 ton w styczniu b.r. z czego na Malaje przypadało 5.036 ton, na Anglię - 2.045 ton, na USA - 1.800 ton i na Holandię - 1.430 ton. W lutym i marcu zapasy cyny w krajach produkujących wzrosły znacznie z wyjątkiem Stanów Zjednoczonych.

C y n k Brak zaufania w odniesieniu do obecnego poziomu cen cynku na rynku kapitalistycznym - o czym donosiły już Rynki Towarowe - powoduje powstrzymywanie się nabywców od dokonywania większych transakcji. Spowodowało to dalsze osłabienie tendencji szczególnie po ostatniej obniżce cen ołowiu w Anglii i cen cynku we Francji. W dniu 28 kwietnia krajowa cena cynku we Francji została obniżona o 6 fr na kg do poziomu 175 fr za kg 97,75% metalu i do 187 fr za kg za metal 99,95% /z wyłączeniem opłat podatkowych/. W dniu 2 maja The Metal Bulletin donosił, że zapasy cynku u poważniejszych jego konsumentów tak w Anglii jak i na kontynencie dosyć znacznie obniżyły się w ostatnich tygodniach i że można się liczyć z ponownym ożywieniem rynku o ile nabywcy nie będą przewidywać dalszej obniżki cen.

O ł ó w

Silny zastój przy bardzo słabych tendencjach na kapitalistycznym rynku ołowiu spowodował w dniu 29 kwietnia

obniżkę oficjalnych cen tego metalu w Stanach Zjednoczonych o 1 £ na lb. do poziomu 18 £ za lb oraz analogiczne obniżenie oficjalnej ceny ołowiu w Anglii o £ 8 na tonie. Zgodnie z komentarzami angielskiej prasy branżowej, obniżenie cen jest zbyt małe, aby wywołać ożywienie rynku pomimo faktu, że różnica pomiędzy nową ceną a najwyższy w okresie od czerwca 1950 roku do maja 1952 r. wynosi już £ 25 na tonie. Nowe notowania ołowiu w Anglii kształtują się następująco:

	Stare ceny	Nowe ceny

miękki ołów zagraniczny	£ 163	£ 155
" " krajowy	£ 164,5	£ 156,5
rury na rynek krajowy	£ 188,25	£ 180,25
" " eksport fob	£ 188,75	£ 180,75
blachy-basis less 2,5%	£ 187	£ 179
blachy na eksport fob	£ 188,25	£ 180,25

Dobra inwestycyjne

Produkcja tonażu morskiego w krajach kapitalistycznych w 1951 r.

Zgodnie z informacjami podanymi przez BIKI produkcja tonażu morskiego wyniosła w krajach kapitalistycznych w roku ubiegłym 3.643 tys.BRT /statki powyżej 1000 BRT/. W porównaniu z 1950 rokiem oznacza to wzrost o 150.000 ton.

Rok ubiegły przyniósł powiększenie światowego tonażu tankowców o 145 nowych statków i 1.538 tys.BRT co stanowi około 42% wybudowanego tonażu w roku ubiegłym. Na Wielką Brytanię przypadało w 1951 r. 54% wybudowanego tonażu tankowców a na Szwecję 20% /nie licząc 10 mniejszych tankowców poniżej 1000 BRT/.

Udział Wielkiej Brytanii w produkcji stoczniowej krajów kapitalistycznych spadł w 1951 r. do 36,8% w porównaniu z 37,9% w 1950 r. głównie na skutek niedostatecznych dostaw stali dla przemysłu stoczniowego. W roku ubiegłym wodowano w stoczniach brytyjskich 261 statków o łącznym tonażu 1.341 tys.BRT z czego na parowce przypadało 89 statków o tonażu 381.000 BRT i na motorowce 172 statki o tonażu 960 tys. BRT. Stocznie brytyjskie wybudowały w roku ubiegłym 4 parowce i 30 motorowców o tonażu od 10 do 15 tys.BRT, 6 parowców i 25 motorowców od 8 do 10 tys.BRT każdy oraz 13 parowców i 25 motorowców o wyporności od 4 do 8 tys.BRT.

Poniższa tabela ilustruje ile statków wybudowano dla poszczególnych krajów kapitalistycznych w 1951 r. /w tys.BRT/:

Anglia	739	Szwecja	189
Norwegia	639	Stany Zjednoczone	146
Japonia	418	Dania	112
Francja	324	Włochy	103
Niemcy zachodnie	278	Liberia	90
Holandia	87		

Wielka Brytania jest największym producentem tankowców w krajach kapitalistycznych. Zbudowała ona w roku ub. 73 tankowce o tonażu 834 tys.BRT czyli 62% wodowanego w tym roku tonażu i o 220 tys.BRT więcej niż w 1950 r. Większość tankowców gdyż 33 stanowiły jednostki o tonażu od 10 do 15 tys.BRT. Dużych tankowców o tonażu powyżej 15 tys.BRT każdy wybudowała Anglia w roku ub. 16 sztuk. Około 60% wybudowanych tankowców w roku ub., zamówionych było przez zagraniczne linie żeglowne.

W krajach kapitalistycznych poza Wielką Brytanią wodowano w roku ubiegłym 761 statków o łącznym tonażu 2.302 tys.BRT w tym 127 parowców o tonażu 531.000 BRT i 634 motorowców

o tonażu 1.771 tys.BRT. Łączny tonaż tych statków był o 133 tys.BRT większy niż w 1950 r.

Produkcja statków w poszczególnych krajach przedstawiała się w ub.roku w porównaniu z 1950 r. jak następuje:

	1950 Ogółem	1 9 5 1 Ogółem	zam. zagran.
Anglia	1.325	1.341	602
Japonia	348	434	16
Szwecja	348	404	270
Niemcy zachodnie	154	318	40
Holandia	228	217	144
Francja	181	223	5
Stany Zjednoczone	437	166	20
Dania	125	115	47
Włochy	107	112	9
Norwegia	53	94	0
Belgia	66	72	71
Hiszpania	27	40	..

Z tonażu spuszczonego na wodę w roku ub. w Anglii 309.000 BRT zamówione było przez Norwegię, 72.000 BRT przez Liberię, 39.000 BRT przez Panamę, 25.000 BRT przez Argentynę, 23.000 BRT przez Brazylię, 20.000 BRT przez Francję i Szwecję, 12.000 BRT przez Holandię i 7.000 BRT przez Chile.

W pierwszym kwartale br. w stoczniach krajów kapitalistycznych pozostawało w budowie 1.224 statków o łącznym tonażu 5.680.000 BRT czyli o 186.500 BRT więcej niż w czwartym kwartale ub.roku.

Ostatnie transakcje statkami morskimi

The Scandinavian Shipping Gazette donosi z końca kwietnia, że linia Hvalfangerselskapet Norge A/S zamówiła ostatnio w firmie Soc.Anon.John Cockerill Hoboken tankowiec turbiniowy 19.000 ton z dostawą w jesieni 1954 r. za kwotę kr.24 mln.

Motorowiec Haakon Hauan 10.200 ton d.w. wybudowany w 1935 r. został sprzedany ostatnio dla linii zachodnio-niemieckiej za sumę £ 550.000.

Zamówienia zbrojeniowe na obrabiarki w Anglii

The Financial Times z dnia 10 maja podaje, że wszystkie zamówienia na obrabiarki przeznaczone dla przemysłów zbrojeniowych zostały już ulokowane, z czego jedną trzecią zakłady przemysłowe już uzyskały. Początkowy program zaopatrzenia przemysłu zbrojeniowego w 35.000 nowych obrabiarek do

metali, dokonany w połowie roku ubiegłego, a następnie nieco zmniejszony, został prawie w całości pokryty wykonanymi zamówieniami. Zamówienia na około 20.000 obrabiarek umieszczono za granicą głównie w Stanach Zjednoczonych, które dostarczyć winny około 6.000 obrabiarek. Zamówienia ulokowane w Europie wynoszą £ 38 mln z czego na Niemcy zachodnie przypada £ 14,6 mln; na Francję £ 8,7 mln; na Szwajcarię £ 5,9 mln; na Włochy £ 5,7 mln, na Belgię £ 3,7 mln, na Szwecję £ 242.000, i na Danię £ 6.000.

Zgodnie z opinią wyżej wymienionego dziennika około 3/4 wszystkich zamówień zostanie wykonane z końcem r.b. Największe opóźnienia w dostawach obrabiarek zanotować dotychczas można w odniesieniu do maszyn amerykańskich w szczególności obrabiarek specjalnych jak ciężkie typy frezerek i tokarek, których rynek amerykański odczuwa również najsilniejszy brak.

Struktura kierunkowa eksportu inwestycyjnego Niemiec zachodnich

Opublikowane ostatnio statystyki w Niemczech zachodnich wskazują, że zachodnio-niemiecki przemysł maszynowy wywiózł w roku ub. maszyn i sprzętu inwestycyjnego za sumę DM 2,5 mld wobec DM 1,3 mld w 1950 roku. Stanowiło to blisko 38% wartości produkcji tych dóbr. Głównymi odbiorcami maszyn i sprzętu inwestycyjnego eksportowanego w roku ub. z Niemiec zachodnich były następujące kraje: Holandia - DM 231 mln; Francja - DM 168 mln; Brazylia DM 166 mln; Szwecja - DM 150 mln; Belgia-Leksemburg - DM 144 mln; Włochy - DM 141; Turcja - DM 131 mln; Szwajcaria - DM 122 mln; i Wielka Brytania - DM 120 mln. Największą pozycję w tym eksporcie - nie licząc samochodów - stanowiły w roku ub. obrabiarki - 12% ogólnej wartości, a następnie silniki elektryczne - 10% oraz traktory rolnicze, maszyny drukarskie i papiernicze i maszyny włókiennicze.

Czołowymi europejskimi odbiorcami zachodnio-niemieckich pojazdów mechanicznych były w roku ub.: następujące kraje: Szwecja - 17.270 sztuk w tym 15.102 samochodów; Belgia - 17.159 sztuk w tym 14.364 samochodów; Szwajcaria - 13.380 sztuk /11.620 samochodów/; Holandia - 11.300 sztuk /8.695 szt./; Francja - 7.403 szt. /6.045 samochodów/; Finlandia - 4.669 szt. /3.296/; Norwegia 3.749 /1.459/; i Dania - 3.420 /2.475/.

Z odbiorców zamorskich na pierwszym miejscu znajdowała się w roku ubiegłym Brazylia z 7.999 sztuk pojazdów mechanicznych w tym 3.528 samochodów, a następnie Związek Afryki Południowej - 5.042 szt. /4.044/ i Argentyna 3.072 szt. /2.548 samochodów/.

Produkcja i eksport samochodów we Francji

Według ostatnich danych statystycznych opublikowanych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w kwietniu bieżącego roku produkcja pojazdów mechanicznych we Francji kształtowała się na wyższym poziomie w I kwartale b.r. niż w I kwartale roku ubiegłego i niż w I kwartale roku ub. W pierwszych

trzech miesiącach bieżącego roku Francja wyprodukowała 92.723 samochodów osobowych w porównaniu z 87.780 szt. w IV kwartale roku ub. Zwiększyła się również produkcja ciężarówek o nośności ponad 2 ton z 8.898 sztuk w IV kwartale 1951 na 10.146 sztuk w pierwszym kwartale bieżącego roku. Mniejsza natomiast była w tym czasie ilość wyprodukowanych lżejszych wozów ciężarowych wynosząca 25.134 sztuk wobec 26.157 sztuk w trzech ostatnich miesiącach roku ubiegłego.

Eksport samochodów osobowych był nieznacznie większy w I kwartale b.r. niż w IV kwartale roku ub. lecz mniejszy niż o rok wcześniej wynosząc 19.708 sztuk z czego 9.104 sztuk wysłano do francuskich posiadłości zamorskich. Obniżył się natomiast znacznie eksport samochodów ciężarowych wynoszący przeciętnie miesięcznie w II półroczu 152 szt. wobec 105 sztuk miesięcznie w I kwartale bieżącego roku.

Eksport maszyn parowych i lokomobili ze Szwajcarii

Rok ubiegły przyniósł wzrost eksportu szwajcarskich maszyn parowych tak pod względem ilości jak i wartości. W 1951 r. Szwajcaria eksportowała tych maszyn 3.458 ton za sumę 54,48 mln fr. wobec 3.000 ton i 47,90 mln fr w roku poprzednim. Ogólnie biorąc ceny sprzedaży maszyn parowych kształtowały się mniej więcej na tym samym poziomie w roku ubiegłym co i w roku 1950. Głównym odbiorcą szwajcarskich maszyn parowych i lokomobili była w roku ub. Holandia importując-a ich 580 ton za sumę 8,65 mln fr wobec 141 ton i 2,32 mln fr w roku poprzednim. Innymi czołowymi odbiorcami tych maszyn były w roku ub. następujące kraje:

	1	9	5	0	1	9	5	1
	ton			1000 fr	ton			1000 fr
Belgia	768			11.501	622			8.510
Francja	130			2.863	338			6.115
Austria	32			820	239			3.465
Argentyna	445			6.701	189			2.455
Dania	0,7			81	199			2.435
USA	1			51	207			2.393
Brazylia	52			695	100			1.935
Włochy	4			336	68			1.127
Niemcy zachodnie	32			639	63			1.053
Indie	101			896	59			931
Kanada	2			53	63			739
Egipt	134			1.900	15			721
Australia	181			2.135	23			538
Zw. Afryki Płd.	16			397	41			461
Turcja	1			3	12			411
Anglia	9			454	16			337

Dane powyższe obejmują również eksport części.

Wzrost obrotów obrabiarkami w Anglii w I kwartale 1952 roku

Pierwsze trzy miesiące b.r. przyniosły znaczny wzrost importu obrabiarek do Anglii w porównaniu z I kwartałem roku ub. Ogółem Anglia importowała w tym okresie 14.131 ton różnych obrabiarek o wartości 12.093 tys.£ w porównaniu z 4.055 ton i 1.980 tys.£ w roku poprzednim. Jednocześnie wzrósł eksport obrabiarek w I kwartale b.r. wynosząc 14.504 ton o wartości 5.902 tys.£ wobec 11.936 ton i £ 4.187 tys. w roku poprzednim. Na obszarze imperium największymi odbiorcami obrabiarek w obu pierwszych kwartałach b.r. i ub. roku były trzy kraje: Australia, Kanada i Związek Afryki Południowej. Innymi czołowymi zamorskimi rynkami zbytu były Stany Zjednoczone - 831 ton £ 479 tys.; Brazylia - 335 ton £ 190 tys., Egipt - 52 ton £ 24 tys., i Argentyna - 30 ton £ 23 tys. Z krajów europejskich największą ilość obrabiarek angielskich importowała w tym okresie Francja - 549 ton 479 tys.£ oraz Włochy - 460 ton o wartości 229 tys.£.

Struktura eksportu obrabiarek przedstawiała się w I kwartale b.r. następująco:

	I kw. 1951			I kw. 1952		
	szt.	ton	1000£	szt.	ton	1000£
tokarki	1205	1203	477	1577	1698	752
rewolwerówki	376	699	346	468	971	601
tokarki automatyczne	402	565	369	566	562	401
szlifiarki	2239	624	286	3540	1194	620
wiertarki	1754	1157	346	2990	1280	456
frezarki	320	696	351	433	592	385
strugarki i dłutownice	406	844	268	414	695	246
wytaczarki	206	454	166	219	417	194
gwinciaraki	117	115	88	261	241	196
obrzynarki	278	125	42	277	132	50
obrabiaarki używane	263	693	144	303	542	101
części do obrabia-		556	277		518	371
rek		688	232		1144	445
inne nie wymien.						

